

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 KEDD november 16.

315. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

Pardon!

— mondotta a római rendőrfőnök és szabadonbocsátotta dr. Vilfan József trieszti szlovén képviselőt, akinek letartóztatása a tiltakozásnak olyan hatalmas viharát korbácsolta fel a jugoszláv közvéleményben. Maga a duce lelkére kötötte Vilfanak, aki felkereste és megköszönte a prompt közbenjárást, hogy határontuli fajtestvéreit haladéktalanul értesítse szabadulásáról.

Honnan ez a szokatlan előzékenység? Mi történt, hogy a fasizmus egyszeriben ilyen óvatos lett, holott eddig mindig törhetetlen intranzigenciát tanusított úgy a bel-, mint a külpolitikában? Mi lehet az oka annak, hogy Mussolini, aki nemrég olyan fenyegetően rázta az öklét Franciaország felé, most, ereje tetőpontján, az ellenzék teljes megsemmisítése után, ennyire barátságos arcot mutat az S. H. S. királyság felé, amelynek az olaszországi szlovák sorsa iránt nyilvánított érdeklődését mindeztideig figyelembe se vette? Ugy látszik, a római rendőrség nem pusztán mentegetőzsképp emlegeti, hogy tévedett, amikor Vilfant elfogta, hanem valóban baklövést követett el, mert megfélemedezett egy olyan körülményről, amelynek narancshéján a fasizmus könnyen elvágódhatik.

Olaszország külpolitikai helyzete ugyanis az utóbbi időkben aggasztóan megsulyosodott és attól kell tartania, hogy nemsokára nem lesz egyetlenegy szomszéda sem, aki felől nyugodtan alhatik. Franciaország kezd kijönni a sodrából és nem hajlandó eltérni, hogy a feketeingesek állandóan nyugtalanítsák. Garibaldi, a nagy olasz szabadsághős unokája, mint a fasiszták kémje és az antifasizista merényletek agent provocateurje, mint az olasz Azev került a franciák fogságába és gyűlnek már a bizonyítékok, amelyek szerint a fasiszta rezsim önmaga ellen szervezett francia földön összeesküvéseket, hogy azok leleplezésével ürügyet nyerjen pozíciói végleges körülépítésére és franciaellenes hangulat szítására. Mussolini két jegyzékben magyarázkodott Briandnak, de a Garibaldi ellen folyamatban lévő bűnügyi főtárgyalása kínos meglepetésekkel fenyeget. Ezalatt pedig érlelődik a francia-német szövetség, amelyről Zserjav Pribicevics-párti képviselő a parlament általános tetésze közepett jelentette ki, hogy azért népszerű az S. H. S. királyságban, mert olaszellenes éle van. Olaszország alaposan elrontotta a dolgát Franciaországgal és Németországgal, amelynek gazdasági bojkottja végzetes csapás az olasz kivitelre. Ha a jugoszláv-olasz barátság szerződés is létezik, akkor Olaszország külpolitikai bekerítése teljessé válik és ezt Mussolininak mindenáron ki kell védenie. Ezért kellett az olaszországi szlovének vezérének letartóztatását sajnálatos félreértésnek minősíteni és ezért volt sürgős, hogy a szabadlábrahelyezés ténye a jugoszláv politikai körök tudomására jusson.

Ugyanez a megfontolás azonban, amely a fasizmust külpolitikai téren visszakozásra indítja, a jugoszláv külpolitikát olasz viszonylatban új energiával frissíti fel. A trieszti szlován

nyomda lerombolása alkalmából elhangzott interpellációra Nincsics még arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kormány az olaszországi szlovák sorsába nem elegendhetik bele, mert ez kizárólagosan olasz belügy. Aki a diplomácia virágnyelvét ismeri, nyomban észreveszi a különbséget a külügyminiszter akkori és a mostani afférral kapcsolatos magatartása között. A fasiszták görzi atrocitásai és Vilfan letartóztatása miatt benyújtott határozai javaslatra Nincsics csak annyit mondott a parlamentben, hogy a jugoszláv-olasz viszonyra való tekintettel a sürgősséget ellenzi. Nincs tehát már szó arról, hogy a jugoszláv kormány nem tehet lépése-

ket idegen határok közt élő fajtestvérei helyzetének enyhítése érdekében. A külügyminiszter szükszavúsága mögött az a biztatás hallatszott ki, hogy minden rendbe jön, csak minél kevesebbet beszéljünk, mert ez nem használ a jugoszláv-olasz viszonyban. A barátsági szerződés mindkét államnak fontos, de ha a megváltozott külpolitikai konstellációban az olaszok magasabbra takaradják a jugoszláv jóindulat értékét, akkor a diplomácia igenis megragadhatja az alkalmat, hogy a szlovén fajközösség parancsának elegendő téve, felhívja az olasz kormány figyelmét a horvátok és szlovének üldözésének a szomszédi viszonyt károsan befolyásoló hatására.

Minden kisebbség egy államalkotó faji többség természetszerű patronátusa alatt áll. Hiába próbálják ezt az igazságot eltakarni azzal a közkeletű tétellel, hogy a kisebbségi kérdés az egyes országok belügye. Az S. H. S. királyság és Olaszország között lehet barátsági szerződés, de nem lehet a szerződést meggyökeresítő igazi barátság a két nép között, ha az egyik országban a másikkal nemzeti többségéhez tartozó kisebbséget elnyomják és sanyargatják. Az elsímlt jugoszláv-olasz incidens szemléletes példája annak, hogy csak a kisebbségi kérdés valamennyi faj jogos igényeit kielégítő megoldása vezethet el a népek végleges békéjéhez.

Béketárgyalások indultak meg a radikális párt két frakciója között

Egész nap folytak a tanácskozások a miniszterelnökségen — A Pasics-csoportot a tárgyalásokon Jankovics Velizár és Janjics Voja képviselik — Makszimovics Bózsó meglátogatta Pasicsot
A centrum engedményeket tesz a jobbszárnynak

Keddre várják a megegyezés perfektuálását

Beogradból jelentik: A radikális pártban napokkal ezelőtt nagy jelentőségű akció indult meg, amelynek célja

a párton belül szembenálló csoportok kibékítése.

A mozgalom azoknak a tanácskozásoknak eredménye, melyeket Uzunovics miniszterelnök több ízben folytatott Pasicsal.

Hétfőn már konkrét formában indultak meg a tárgyalások a radikális párt centruma és jobboldala között.

Délelőtt összegyűltek a miniszterelnökségen a radikálispárti miniszterek és negyed kettőig tanácskoztak. Résztvett a tanácskozásokon Mihajlovics Ilija, a radikális klub alelnöke, Jankovics Velizár és Janjics Voja is. A résztvevők a tanácskozások után igen rezerváltan viselkedtek a sajtó képviselői előtt, annyit azonban valamennyien kijelentettek, hogy

kibékülési akcióról van szó.

Uzunovics miniszterelnök a következőket mondotta:

— A kormány munkájáról tárgyaltunk és arról, hogy a klubban előkészítsük a talajt a minél szorosabb együttműködésre.

A miniszterelnökségen délelőtt lefolyt tárgyalásokat a radikális párt jobbszárnya és centruma között a politikai világ feszült érdeklődése közepett délután és az esti órákban is folytatták. A tárgyalásoknak az a célja, hogy teljes békét hozzon létre a Pasics-csoport és a centrum között. Az eddigi előjelek szerint

minden kilátás meg van arra, hogy a keddi napon végleges megegyezés jön létre a radikális párt centruma és jobbszárnya között.

A hétfői nap kiemelkedő eseménye volt, hogy

Makszimovics Bózsó belügyminiszter délután négy és hat óra között meglátogatta Pasics Nikolát.

Makszimovics és Pasics között az utóbbi időben rendkívül feszült volt a viszony. A belügyminiszter azon kevésszámú radikálispárti politikus közé tartozott, akik Pasics visszatérése óta nem jelentek meg a párt vezérével.

Makszimovics belügyminiszter hat óra után a miniszterelnökségre tért vissza, ahol időközben Uzunovics miniszterelnök a kormány radikális tagjainak egy részével: Srskics törvényegységesítő, Triunovics Misa vallásügyi miniszter, Perics Ninko pénzügyminiszterrel és Nincsics külügyminiszterrel tovább folytatta a délelőtti megkezdett tanácskozásokat Mihajlovics Ilijával, a radikális klub alelnökével, Jankovics Velizárral és Janjics Vojjával.

A tanácskozás este nyolc óráig tartott, közben azonban hét órakor Mihajlovics Ilija eltávozott és autóján Pasics lakására ment, ahonnan félóra múlva tért vissza. Mihajlovics a tárgyalások eddigi menetéről tájékoztatta a radikális párt vezérét.

Ugyancsak a tárgyalások közben öt és hat óra között külön tanácskozott Jankovics Velizár Nincsics Momcsilo külügyminiszterrel. A tárgyalásokról legelőször Makszimovics Bózsó belügyminiszter távozott és az udvarhoz ment, ahol Jankovics Dragutin udvari miniszterrel tárgyalt. Nyolc óra körül egyszerre távoztak a konferencia többi résztvevői, azonban az újságírók kérdéseire nagyon szükszavuan válaszoltak.

Jankovics Velizár arra a kérdésre, hogy már a mai napon fog-e valami fontos esemény történni, azt válaszolta, hogy ma még nem történt semmi, de

holnap előreláthatólag fontos dolgok lesznek. Fáradozásukat remélhetőleg teljes siker fogja koronázn.

Politikai körökben úgy tudják, hogy már a mai tárgyalásokon is megtalálták a megfelelő bázist a

párt két csoportjának kibékítésére,

a végleges megegyezést azonban csak a keddi esti konferencián fogják megkötni. Ezen a konferencián részt fognak venni a kormány radikális tagjain kívül a radikális párt vezetési és valószínűleg maga Pasics Nikola is.

A megegyezés elsősorban személyi kérdések tisztázását öleli fel a jelenlegi kormány széleskörű rekonstrukciója útján. Az új kormányban helyet foglalnak a Pasics-csoport exponált tagjai is és pedig előreláthatólag a kormányban üresedésben levő tisztségeket

kapják meg. Nincs kizárva, hogy más irányban is fog a centrum engedményeket tenni a Pasics-csoportnak, néhány tulságosan nem exponált miniszter elejtésével. Ezeknek az eseményeknek politikai körökben elsőrendű jelentőséget tulajdonítanak, mert

a radikális párt belső viszonyainak konszolidálása az egész politikai élet fejlődésére nagy befolyással lesz

és a kormány helyzetét meg fogja erősíteni.

Egyesek szerint a kormány rekonstrukciója már a közeljövőben megtörténik, mások viszont úgy tudják, hogy csak a központi igazgatásról szóló törvény megszavazása után kerül rá a sor. Srskics Milán törvényegységesítő miniszter a Bácsme gyei Napló munkatársa előtt annak a reménynek adott kifejezést, hogy a parlament tíz napon végez a központi igazgatásról szóló törvényjavaslattal és így akármelyik verzió valósul meg, a kormány rekonstrukciója nem késik soká.

A szlovén néppárt kormánybalépése

Politikai körökben élénken kommentálják Korosec celjei beszédét. A beszédnek azt a részét, amelyben Korosec a szlovén néppárt kormány-

halápéséről nyilatkozik, általában nyílt telajánkozásnak tekintik és azt hiszik, hogy a kormánykoalíciónak a szlovén néppárttal való kiszélesítése hamarosan megtörténik.

Készül a vajdasági agrártörvény

Predavec József, a horvát parasztpárt alelnöke hétfőn Beogradba érkezett. Sibenik Jankó agrárreformügyi miniszter megbízta Predavecet, hogy vezesse annak a bizottságnak munkáját, amely a vajdasági, horvátországi és szlovéniai agrártörvényt dolgozza ki. A bizottság tagjai: Popovics Peca Emil dr., a Poljoprivredni Glasnik szerkesztője, Lozovics Radován dr. pancsevői ügyvéd, Navratil Ottó nyugalmazott zagrebi földmívelésügyi osztályfőnök és Vadernjak Albert maribori agrárreferens. Hétfőn a bizottság Predavec elnöke alatt ülést tartott, amelyen a munka felosztását beszélték meg.

Magyar beszédek Radics népgyűlésén

Radics István dolnja-lendavai népgyűlésén két magyar szónoklat hangzott el. Az első magyar beszédet dr. Krnjević Juraj volt államtitkár mondotta, aki a horvát parasztpárt történetét és a párt céljait ismertette magyarul. Kiemelte, hogy a parasztszabadság hulláma, amelyet a horvát parasztpárt kezdeményezett, eltölti az egész országot. Utána Hary Lipót evangélikus lelkész mondott ugyancsak magyar nyelven beszédet.

A gyűlésen négyezer ember vett részt, főként magyarok, akik lelkesen hallgatták végig a szónokokat. Érdekes, hogy amíg Murska-Szobotán, ahol horvátok és szlovénok voltak a gyűlés hallgatói, csaknem botrányba fullt a gyűlés és csak csend-

örökkel lehetett a rendet fentartani, addig Dolnja-Lendaván, a magyarok között a legnagyobb rendben tudta a Radics-párt gyűlését megtartani.

A horvát föderalisták vezetőségi ülése

Zagrebból jelentik: A horvát föderalista parasztpárt vezetősége hétfőn ülést tartott. Az ülésen Jalszabietics Tamás volt képviselő elnökölt. A vezetőség tanácskozása egész nap tartott és miután az elhunyt Lorkovics képviselőt elparentálták, dr. Trumbićs mondott nagy beszédet, amelyben a politikai helyzetet ismertette és különösen a horvát nép kilátásairól beszélt. Utána dr. Bazala Albert a párt parlamenti helyzetéről tartott beszámolót, majd néhány vidéki kiküldött ismertette a föderalisták vidéki agitációjának eredményét.

Elhatározták, hogy november hó 28-ra Zagrebba összehívják a párt főbizottságának ülést.

Interpelláció a sertéskivétel akadályai miatt

Grol Milán demokrata képviselő interpellációt nyújtott be a kereskedelemügyi miniszterhez a sertéskivétel körül felmerült nehézségek miatt. Interpellációjában kifejti, hogy a magyar hatóságok, miután a jugoszláviai sertéskivétel erős konkurenciát jelent a magyarországi sertés-tenyésztésnek, részben vagonok visszatartásával, részben a határon történő körülményes, akadékoskodó eljárással megnehezítik a forgalom lebonyolítását. Grol kéri a minisztert, hogy a külügyminisztérium útján intézkedjék a sérelem orvoslása iránt, annál is inkább, mert a két állam között egyre szorosabbá váló jóviszony érdekében is szükséges ennek a kérdésnek megnyugtató rendezése.

Sztrájkokkal fenyegetőznek a francia állami tisztviselők

Poincaré nem hajlandó teljesíteni köve'eléseiket

Párisból jelentik: Az állami tisztviselők szakszervezete memorandumot küldött a kamara és a szenátus valamennyi tagjának, amelyben tiltakozik Poincaré miniszterelnök legutóbbi kijelentése ellen, hogy 1927 előtt szó sem lehet az állami tisztviselők fizetésének javításáról. A memorandumban adatokat sorolnak föl a tisztviselői nyomoruságra vonatkozólag. Kijelentik az állami tisztviselők, hogy

ők nem rabszolgák és ha a parlament nem teljesíti követelésüket, önállóan fognak eljárni, hogy céljukat elérjék.

Hasonló mozgalmat indítottak a hadirokkantak is.

Poincaré, amikor a tisztviselők memorandumának tartalma tudomására jutott, kijelentette, hogy

egyelőre nem gondol a tisztviselői fizetések felemelésére, hanem folytatja a frank felértékelésének politikáját

és meg van róla győződve, hogy a frank javulása csakhamar éreztetni fogja hatását az árakra.

A francia munkások is mindenféle bérmozgalmat indítanak. A Páris-környéki szénbányák munkásai bérkülönbségek miatt sztrájkba léptek, úgy hogy Páris szénellátásában néhány napon belül zavarok fognak beállni, hacsak a sztrájk meg nem szűnik.

A vajdasági kamarák kívánságai a közlekedési konferencia előtt

Popovics Dáka noviszadi kamarai elnök terjeszti elő a Vajdaság követeléseit

A beogradi régi egyetem helyiségeiben kedden tartják meg a közlekedési miniszter által összehívott országos közlekedési ankétot, amelyen a vajdasági kamarák nevében Popovics Dáka mérnök, a noviszadi kamara elnöke fogja a két kamara álláspontját kifejteni és a vajdasági gazdasági szervezetek kívánságait előterjeszteni.

A noviszadi kamara teljes összhangban a becskeréki kamarával terjedelmes memorandumot készített, amelyet Popovics Dáka elnök fog ismertetni és át fogja nyújtani a közlekedésügyi miniszternek.

Ebben a memorandumban a vajdasági kamarák kívánságait a következőkben összegezték:

1. A vasutak tiszta jövedelméből csak a már fennálló vasúti vonalakat tartásuk, míg az újonnan létesítendő vona-

lak költségeit beruházási kölcsönökből fedezzék. A költségvetés bevételeiből építkezésekre semmit se fordítsanak.

2. A külföldi tőke építkezési kedvének fokozására ott, ahol a magántőke épít vasutakat, az állam ne építsen, nehogy a magántőkét a verseny elriassa.

3. Olyan helyeken, ahol vasúti állomás és folyóvízkötő is van, a vasúti állomást a kikötőkkel okvetlenül kössék össze.

4. A fontosabb vajdasági vasúti állomásépületeket bővítsék ki. Nagybobbtsák meg a noviszadi, orlováti, szombori, dragutinovi, tomaseváci, pancsevői, sztaribecsei és szlavonbródi vasúti állomásépületeket.

5. Kisebb vonalakat, esetleg hidak kiépítésével lehetővé kell tenni, hogy egymástól messzeeső területekkel közvetlen kapcsolatot kapjanak. Így a Titel

—orlováti hid kiépítésével a Noviszad—tomaseváci összeköttetés volna megteremthető. Kiépítendőnek tartják a kamarák az Alibunár—belacrkvai vonalat, a Sztaribecsei—novibecsei hidat, amelynek létesítése esetén Belacrkva—Becskerék—Novivrbász—Bogojevó—Oszijek és Koprivnica kapna közvetlen vonalat, sőt a Koprivnica—varazsdini vonal kiépítésével a Belacrkva—Koprivnica vonal Mariborig kapna közvetlen folytatást, ami a Vajdaság szempontjából nagy fontosságu.

6. A kamarák a Beograd—zagrebi vonalon a második sínpar kiépítését követelik.

7. A kamarák nagy súlyt helyeznek az Adria-vasut létesítésére és Palánkáról kiindulva követelik a Sid—Racsa—

Bjelinán át a Pancsevó—Beograd—Valjevó—Bjelina vonalba torkoló Adria vasutvonal létesítését, amely két vonalat egyesítve Szarajevón át Splittnél torkolna a tengerbe.

8. Amennyiben az Adria-vasut bármely okból nem készülne el rövidesen, sürgősen meg kellene építeni a Palánka—Sid—Racsa szakaszt, hogy Indiánál a forgalomtorlódást megszüntessék.

9. A kamarák követelik a Pancsevó—Beograd közti hid felépítését. Ha az Adria-vasut építése késne, akkor az Una-vasut kiépítését Bihácstól Zrmanjáig.

10. Végül követelik a Kovin—Szmederevo közti Una-hid kiépítését és a Belacrkva—Kovin—pancsevői dunamenti vasutvonal létesítését.

Az olasz kommunisták tiltakoznak a fasiszta-terror ellen

A fasiszták hivatalos lapja rendre inti az egyetemi hallgatókat

Rómából jelentik: A szenátus kedden kezdi meg a halálbüntetés visszaállításáról és az állambiztonsági intézkedésekről szóló törvények tárgyalását. Politikai körökben biztosra veszik, hogy a rendkívüli törvényeknek a szenátusban is nagy többségük lesz, bár a szenátusban nincsen meg a kormánynak az a hatalmas többsége, mint a kamarában. A szavazás számaránya egyelőre bizonytalan, de valószínűnek látszik, hogy a rendkívüli törvények a szenátusban jóval kisebb többséget fognak szerezni, mint a kamarában, ahol csak néhány ellenzéki szavazat volt.

A fasiszta párt hivatalos lapja egyébként hétfői számában élesen ír az olasz egyetemeken történt legutóbbi zavargásokról. A lap megállapítja, hogy a fa-

siszta diákság magatartása nem válik a fasiszta diákok érdemes tudósokat is bántalmaztak, holott a kormánynak semmi szüksége nincs tisztogató akciójában az ilyen atrocitásokra.

Az Informatore della Stampa jelentése szerint az olasz kommunisták a napokban tiltakozó jegyzéket intéztek Moszkvába és felhívták a harmadik Internacionálé figyelmét az olaszországi kommunistauldözésre. A panaszra a harmadik Internacionálé állítólag azt a választ adta, hogy Olaszország belügybe nem avatkozhatik be és különben is az olasz kormány csak olyan rendszabályokat fogadatosított, amelyekkel a fasiszta forradalom eredményeit biztosítani akarja.

Az olaszok el akarták foglalni Ljubljánát és a trbovljei bányákat

Nyolc év előtt Svábics Szteván, a sztaribecsei kerület jelenlegi parancsnoka mentette meg Szlovéniát az olaszoktól

Ezerkilencszáztizennyolc novemberében, amikor az osztrák-magyar monarchia összeomlott és a császár katonái elhagyva az állásokat, hazaözönlöttek, a felborult hadsereg mögött az olasz csapatok is Ljubljana felé indultak. Az olasz csapatoknak ez a mozdulata kiszámított politikai kombináció eredménye volt. Ugyanaz a kombináció volt ez, amelynek keretében az olaszok megkísérelték, hogy az albán határon át Szkooplje felé vessék csapataikat, vagy hogy elérjék Buccarit és Sibeitket. S ugyanaz a kombináció, amellyel az olaszok, sajnos, elérték Fiumét és ott is maradtak. A szándékuk tehát az volt, hogy megkaparintsák Ljubljánát és a trbovljei szénbányákat, hogy vagy megtartsák maguknak, vagy ezek helyett dus kárpótlást kapjanak az Adria partján. Ezzel a céllal 1918 november 14-én megszállták Vrhniket és Logotechben állították fel parancsnokságukat. Már Ljubljana kapujában voltak. Azonban egy szerb tiszt vasenergiája megsemmisítette ezeket az olasz terveket s így megmentette Ljubljánát és Szlovéniát. Ez a katonatiszt Svábics Szteván lovassági alezredes volt, aki most ezredesi rangban a sztaribecsei katonai kerület parancsnoka.

Svábics a fogságból hazatérőben november ötödikén ért Ljubljánába. Mint-hogy a városban kaotikus állapotokat talált, ami már-már anarchiába csapott át, Svábics Szteván saját elhatározásából ott maradt, maga köré gyűjtött az osztrák fogságból visszatérő ezer szerb katonát, fegyelmezett csapatot állított össze és megkezdte a rendesinálást Ljubljánában és környékén. Svábics alezredesnek ezzel a kis csapatával sikerült megóvni a hadizsákmányt a fosztogatástól, az állomáson feltartóztatta és leszerelte a frontról hazajövő osztrák-magyar katonákat, sikerült fenntartania

a teljes rendet és nyugalmat. Amikor pedig az olasz csapatok megszállták Vrhniket, akkor Svábics alezredes saját elhatározásából ellenállt az olasz kíséreltetnek és november 14-én a következő jegyzéket küldte Logotechebe az olasz csapatok parancsnokának:

— A Szerb Királyság csapatai, az antanthatalmak nevében megszállták Ljubljana kerületét. Parancsom van, hogy megakadályozzam a szövetséges olasz csapatok minden behatolását a megszállt területre. Rendkívüli kellemetlen lesz számomra, ha e parancs végrehajtása céljából fegyvert leszek kénytelen használni, amire meghatalmazásom van. Ha szövetséges vert kellene ontani, a szerb csapatok minden felelősséget elhárítanak maguktól. Kérem az olasz parancsnokot, rendelje el, hogy a szövetséges olasz csapatok álljanak meg a Száva és Szocsa vízvázlasztójánál addig is, amíg ezt a kérdést a szerb királyi kormány az olasz királyi kormánnyal nem rendezti.

Az alezredes elszánt magatartására az olasz csapatok parancsnoka, megépődve a szerb hadsereg megjelenésén, azt válaszolta a jegyzékre, hogy nem tudta, hogy átlépte a megszállt határokat és hogy azonnal meg fogja állítani csapatait. Meg is állt, később pedig eleget tett annak a követelésnek is, hogy hagyjon abba minden rekvirálást.

Ljubljana város az egyik ljubljanaicucát Svábicsról nevezte el, a szlovén tartományi kormány pedig megleghangu elismerő iratban emlékezett meg Svábics alezredes érdeméről.

Megjelent az új (IV-ik) kötet
MORAVETZ ZENEALBUM
zongorára és énekre. 118 oldal, 55 mll.
Ára 75.— dinár. Szállítja a
Bácsmegeyi Napló zeneműosztálya.

KISEBBSÉGI ÉLET

A zsidó diákok iskolaszabadságát még mindig nem respektálja a román kormány. A kérvényeket, amiket a közoktatásügyi miniszteriumnak beterjesztettek, Dumitrescu vezérigazgató mind visszautasította. Willer képviselő felkereste ezért Dumitrescut, akinek újabb kérvényeket nyújtott be. A vezérigazgató átolvasta a kérvényeket és kifakadt: — Valami tévedésnek kell itt lennie, lehetetlen az, hogy valaki zsidó legyen és az anyanyelve mégis magyar.

— Miért volna az lehetetlen? — kérdezte Willer képviselő.

— Azért, mert a zsidók csak jiddisül beszélnek; nem tudom elképzelni, hogy az erdélyi zsidók anyanyelve magyar legyen.

— A véleményem szerint — mondta Willer — az urak a miniszteriumban rosszul vannak informálva az erdélyi zsidók nyelvét illetőleg.

A magyar képviselő elmondta Dumitrescunak, hogy az erdélyi zsidók legnagyobb része nem tud héberül és csak magyarul beszélnek. A vezérigazgatót rendkívüli meglepte a képviselő közlése és kijelentette, hogy legközelebb tanulmányutra megy Erdélybe, hogy a zsidóság magyar anyanyelvéről meggyőződést szerezzen.

*

Bethlen György gróf, az erdélyi magyar párt elnöke a magyar képviselők társaságában Bukarestbe utazott, hogy a parlament megnyitására résztvegyenek. Az egyik erdélyi lap munkatársa ez alkalommal kérdést intézett a párt elnökéhez, hogy a magyar szenátorok és képviselők milyen reményeket fűznek a kezdődő parlamenti ülészekhöz.

— A magyar párt várakozó állásponton áll — volt a válasz.

— Szóvá teszik a parlamentben a paktum ügyét?

— Természetesen szóba fog kerülni és pertraktálni fogjuk azokat a pontokat, amelyeknek teljesítését a kormány megígérte, de nem hajtotta végre.

— Lehetséges-e az — kérdezte — hogy a magyar párt képviselői abban az esetben, ha a parlamentben sem tudják a magyarság jogait érvényesíteni, felmondják a paktumot?

— Ez még a jövő kérdése. Reméljük azonban, hogy a nemzet nagy nyilvánossága előtt a kormány végül is eleget tesz azoknak az ígéreteknek, amelyeket a paktumban adott.

— Arról se lehet szó, hogy a képviselők a tárgyalás visszautasítása esetén kivonulnak a parlamentből?

— Ez valószínűtlen. Nem hisszük, hogy a kormány odáig engedje jutni az ügyet.

*

Az aradi törvényszéken igen érdekes jelenet játszódott le. Aradon az év elején gyors egymásutánban tizenhat kirakatbetörés történt. Az ügyes tolvajok éjjelenként felnyitották a kirakatokat és az értékesebb holmikat elvitték. A rendőrség sokáig hiába nyomozott, amíg végül a tizenhetedik betörésnél sikerült tettenérni Pap Lajos husz éves rovtmultu, foglalkozás nélküli egyént és Lakatos József huszonkétéves, ugyancsak rovtmultu iparoskédét. Az aradi törvényszék a napokban tárgyalta a betörők ügyét, akiket dr. Örsy Gyula hivatalból kirendelt védő védett. A bizonyító eljárás lefolytatása után dr. Örsy kérte a bíróságot, hogy magyarul mondhasssa el védőbeszédét, hogy a terheltek is megérthessék és szavain okulhassanak. A bíróság engedélyt is adott erre és dr. Örsy beszéde annyira meggyőző volt a vádlottakat, hogy sirva fakadtak. A törvényszék két és fél évi börtönrre ítélte a nyomorgásukkal védekező betörőket.

*

Érdekes becsületsértési pört tárgyalt a kolozsvári törvényszék. Danciu Gyula dési állami elemi iskolai tanító feljelentést tett Moldován János szamosmegyei tankerületi revizor ellen, sajtó útján elkövetett becsületsértés miatt. Moldován a Vitorul Samosului ez év egyik júniusi számában, reflektálva az ugyan-csak Désen megjelenő Somosuban Danciu tollából megjelent Anghelcut támadó cikkekre, sértő kifejezést használt a cikkíró Danciu ellen. A tárgyalás bővelkedett érdekes fordulatokban; első-

sorban a vádlottat hallgatták ki, aki azonosította magát a cikkben foglaltakkal, sőt állította azt is, hogy a tanító a magyar rezsim alatt határozott románellenes magatartást tanusított, amennyiben 1917-ben Halmodjeanu tanító ellen büntvádi feljelentést tett és ezzel hat évi börtönrre juttatta. Danciu válaszában nem cáfolta meg az ellene felhozott vá-

dakat. A vádlott egyébként a Somos egyik számában közzétett cikk miatt magánvádát emel a jelenleg vádlóként szereplő Danciu ellen, aki az inkriminált cikkben Moldovánról azt írta, hogy nem is olyan rég még juhász volt, hogy parvenü és minden erkölcsi érzéséből ki-veközött ember. A tárgyalást elnapolták.

Elfoglalták a katolikus templomot a sztenyeváci ókatolikusok

Vallásháborítás miatt feljelentette az ókatolikus papokat a zarebi érsek

Zagrebból jelentik: A sztenyeváci vallásháború új fejezethez jutott vasárnap. Mint ismeretes, a sztenyeváci katolikusok nem akartak beleegyezni abba, hogy a megüresedett lelkészi tisztséget Mokrovics lelkész foglalja el és amikor dr. Bauer zagrebi érsek kérésükre nem volt hajlandó Mokrovicsot eltávolítani Sztenyevácról, az egész falu áttért az ókatolikus hitre. Vasárnap tartották az első ókatolikus misét, még pedig a római katolikus templomban, a melyet erőszakkal kerítették hatalmukba a fanatizált ókatolikusok.

Vasárnap délelőtt kilenc órakor Mokrovics lelkész misét mondott a templomban. Az istentiszteleten csak alig néhány ember jelent meg, a templom előtti szabad téren azon-

ban, ahol három zagrebi ókatolikus pap teljes ornátusban készült misét mondani, hatalmas tömeg gyűlt össze. Mokrovics plébános, miután miséjét befejezte, eltávozott és kocsin egy szomszéd községbe ment, hogy ott is misét mondjon. Ezt az alkalmat felhasználták az ókatolikusok, behatoltak a templomba és felszólították papjaikat, hogy ott mondjanak misét. Az ókatolikus istentisztelet alatt zsufolásig megtelt a templom.

Mokrovics lelkész, amikor Sztenyeváca visszatérve értesült a történetekről, azonnal Zagrebba utazott és jelentést tett az érsekségnek. A zagrebi érsek vallásháborítás miatt feljelentést tett az ókatolikus istentiszteleten résztvevő három pap ellen.

Megnyitották a román parlament őszi ülészeit

A trónbeszéd Románia békés külpolitikáját hangsúlyozta

Bukarestből jelentik: A román parlament őszi ülészeit hétfő délelőtt nyitották meg. A megnyitó ülésen Ferdinánd király felolvasta trónbeszédét, amelyben biztosítja országát, hogy meg fog maradni a külpolitika vezetéseiben abban az irányban, amelyet a béke gondolata, a szerződések tiszteletben tartása és a nemzetközi rend fenntartása, továbbá a szomszédi jóviszony szempontja ir elő.

A trónbeszéd emlékeztet a Lengyelországgal kötött szerződés fel-

újítására, a kisantanttal való alapvető megállapodásokra és arra az érintetlen jóviszonyra, amelyben Románia Csehszlovákiával és Jugoszláviával van. Ezt a politikát megerősíti a Franciaországgal kötött döntőbírói szerződés aláírása. Olaszországgal szintén barátsági szerződést írtunk alá — mondotta Ferdinánd király.

A helpolitikai kérdésekre rátérve a trónbeszéd több új törvényalkotást jelentett be.

Fasiszták véres támadása egy párisi lap szerkesztősege ellen

Behatoltak az Action Francaise szerkesztőségébe, ahol mindent szétromboltak

Párisból jelentik: A francia szélső jobboldal orgánuma, az Action Francaise szerkesztőségébe vasárnap fasiszták hatoltak be és ott súlyos pusztítást vittek véghez. A támadást már jóelőre és úgy látszik régen előkészítették és arra az volt az ok, hogy az Action Francaise többször megvádolta a francia fasisztákat és vezérüket, Valoist, hogy az olasz fasiszták zsoldjában állanak. A Novo Siecle, a francia fasiszták lapja ezt a vádat határozottan visszautasította és felszólította a francia rojalisták lapját, hogy bizonyítsa be vádjait. Ennek a felhívásnak azonban az Action Francaise nem tett eleget, hanem továbbra is fentartotta vádjait.

Ennek az incidensnek következtében

vasárnap harminc fasiszta hatolt be az Action Francaise szerkesztőségébe. A támadók valamennyien revolverekkel és késekkel voltak felügyezve és lelövélssel fenyegették meg a portást, aki utjukat állta. A támadók első dolga az volt, hogy a szerkesztőség összes telefonvezetékeit elvágták, majd

Maurass főszerkesztő szobájába rohantak, ahol a butoradarabokat

összevették, a könyveket és irásokat széttepték.

Közben megtudták a lap munkatársai, hogy mi történt a főszerkesztő szobájában és ami csak kezük-ügyébe került, székeket, tintatartókat összeszedtek és rátörtek a támadó fasisztákra, sőt akadt a munkatársak közül olyan is, akinek revolvere is volt. A szerkesztőség tagjainak élén Leon Daudet haladt. A munkatársak tintatartókkal és székekkel dobálták meg a főszerkesztő szobájában romboló fasisztákat. A fasisztákat a váratlan támadás meglepettette és igyekeztek a szerkesztőségéből kifelé, azonban a lépcsőházban szembetalálták magukat az épület másik oldaláról a szerkesztőség segítségére siető többi alkalmazottakkal. A fasiszták így két tűz közé kerültek.

Általános lövöldözés kezdődött, majd a nagy zavarban a fasisztáknak sikerült egéruat nyerniük és kimenekülni az épületből egy súlyosan sebesült hátrahagyásával.

A francia rendőrség nagy apparátussal folytatja a nyomozást a tettesek után, hogy ezt a művelt országokban teljesen szokatlan támadást a büntető hatóságok megtorolhassák.

Elégette gyermekét

egy nagyváradi piktor

Borzalmas büntényt fedezett fel a nagyváradi rendőrség

Nagyváradról jelentik: Borzalmas büntényt fedeztek fel Nagyváradon. A rendőrségnek tudomására jutott, hogy Timkó István festőművész eltette láb alól gyermekét.

A rendőrség nyomozást indított és kihallgatta Timkó szomszédait, akik közül az egyik a következő érdekes valomást tette:

— Három héttel ezelőtt váratlanul beementem Timkóékhoz. A kályhában lobogott a tűz s a szobában nagy volt a forróság. Megkérdeztem az asszonyt, miért tüzelnek úgy, mire az asszony így felelt:

— Megszületett a kis gyerek és a Pista most égeti el szegényt.

— Nem bántja a lelkiismeret — mondtam én — hogy ilyen kegyetlenül végeznek a szerencsétlennel?

Erre az asszony megrémült s megdöbbenve előbbi kijelentésének következményeitől, dadogva így válaszolt:

— Csak tréfáltam, egyetlen szó sem igaz az egészről.

A rendőrség ezután előállította Timkót, aki tagadott, de felesége mindent beismer. Elmondta, hogy két gyermekük született már, de férje mind a két gyermeket születésük után elégette a kályhában. A házaspárt a rendőrség letartóztatta.

A görögkeleti püspökök tanácskozása

Török János dr. még nem mondott le püspöki méltóságáról

A jugoszláviai görög-keleti püspökök gyülekezete november elsején ül össze Szremszki-Karlovcin. A soronküüli ülészeket eredetileg csak néhány ülésre tervezték, de minthogy a munka felhalmozódott, a tanácskozások berekesztése csak szombatra várható.

A püspöki gyülekezeten a gyengélkedő Dimitrije patriárka elnököl és azon az amerikai ortodox püspök kivételével valamennyi jugoszláv görög-keleti püspök résztvesz.

A püspöki gyülekezet több személyi kérdést tárgyal. Így még ezen a héten meg fogja választani a zsinat két tagját és szombaton betöltötte a bitolji és cetinjei teológiákon megüresedett rektori állásokat. Bitolji teológiai rektorrá megválasztották dr. Lazisics Dusán esperes, szarajevói teológiai tanárt, cetinjei rektorrá pedig Risztics Milán mosztári esperest választották meg.

A püspöki gyülekezet több elvi kérdésben is döntött és ezidőszent az ortodox egyházra vonatkozó állami törvényjavaslaton dolgozik, amelyet a magyarországi 1868. évi LX. törvények mintájára akarnak megalkotni. A tervezet már régebben elkészült, de azokon részben a kormány, részben a főpapság kívánására több javítást eszközöltek.

Nincs még eldöntve, hogy a sajtóban oly sokat szerepelt Török János dr. püspök ügye szóba kerül-e ezen az ülészekon, valószínű azonban, hogy nem, mert Mardarics csikágdi amerikai ortodox püspök nem jelent meg.

Megkérdeztük erre vonatkozólag dr. Csirics Irinej noviszadi püspököt, aki, amint ismeretes, Török János dr. püspök ügyének előadója a zsinaton. Csirics Irinej püspök kérdésünkre a következő választ adta:

— Meg kell cáfolnom azt a hírt, hogy Török János dr. amerikai püspök állásáról lemondott. Legalább is a zsinathoz, vagy annak fejéhez, a patriárkához ilyen lemondó irat nem érkezett, bár én is olvastam a lapokban, hogy Török János dr. már nem tekinti magát amerikai ortodox püspöknek. Ismeretes ügyével aligha tudunk ezen az ülészekon foglalkozni, mert Mardarics püspök nem jött el Amerikából és jelenlétére okvetlen szükség van, ha azt a kérdést megvitátjuk. Így tehát valószínűleg csak később kerülhet erre sor.

Véres mulatság

Felmentő ítélet egy kilenc év előtti bűnyűben

A szubotocai törvényszéken hétfőn tárgyalta Csulics Zvezdán törvényszéki tanácselnök büntető tanácsa Szindrics Márkó szubotocai gazdálkodó bűnyűjét, aki halált okozó súlyos testi sértéssel volt vádolva.

A bűnyű előzményei kilenc évre nyulnak vissza. 1917. év december 31-én Szilveszter-mulatság volt Szivar Péter házában a Majsai-úton. A vendégek között volt Szindrics Márkó, aki akkor katona volt és a mulatságon katonai egyenruhában, oldalgyeppel jelent meg. Ott volt még Petrik Illés is, akit a mulatság végén bajonett-szúrás ért, amelynek következtében néhány órai szenvedés után a katonai kórházban meghalt. Az esetről kifolyólag 1918. január 2-án eljárás indult meg Szindrics Márkó ellen, akit azzal vádoltak, hogy ő szúrta le Petrik Illést. A katonai részről vezetett vizsgálat azonban nem nyert befejezést és a bűnyű iratai Magyarországra kerültek. Néhány hónappal ezelőtt a magyar külügyminisztérium az ügyre vonatkozó egész aktacsomót diplomáciai úton átítette a hadügyminisztériumhoz, ahonnan átkerültek további intézkedés végett az igazságügyi minisztériumhoz. Az akták áttanulmányozása után a szubotocai kerületi törvényszék megindította újból a kilenc év előtt elkövetett bűnyűben az eljárást Szindrics Márkó ellen.

A hétfői főtárgyaláson a közvédat Vasziljevics Ljuba dr. államügyész képviselte, a védelmet Kovács Károly dr. látta el. A vádlott kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. A Szivar-házban tartott szilveszteri mulatságon résztvett, de amikor az udvaron verekedés keletkezett, ő észrevétlenül eltűnt a házból.

Az elnök a vádlott elé tárta azt a vallomását, amelyet még annak idején a katonai hadbíró előtt tett és amelyben beismerte, hogy ő szúrta le Petriket, aki őt késsel megtámadta. A vádlott erre megjegyezte, hogy a hadbíró, aki kihallgatta, nem tudott horvátul, ő pedig nem tudott magyarul és így csakis téves tolmácsolás folytán kerülhetett bele a német nyelven felvett jegyzőkönyvbe az ő beismerő vallomása.

Nagyszámú tanut hallgatott ki ezután a bíróság. Első tanu volt az elhalt Petrik Illés özvegye, aki nem tudott semmi lényegeset mondani. Nagy-Torma Bálint tanu csak annyit tudott, hogy Petrik a maga lábán bement az udvarról a szobába, nem vérzett, de látta, hogy meg van szurva. Vilnicz. Kálmán tanu látta, hogy a vádlott bajonettje, amelyet

a kezében tartott, véres volt. A tanut a bíróság megeskette.

A tanuk kihallgatása után Jeremics Risztó dr. és Bartha Antal dr. törvényszéki orvosok terjesztették elő orvosi szakvéleményüket az elhalt sérüléseiről. A bizonyítási eljárás ezzel véget ért és a perbeszéd után a bíróság meghozta az ítéletet, mely szerint a vádlottat fel-

menti. Az indokolásban kimondotta a bíróság, hogy az elhangzott tanuvallomások szerint nem látja kizártnak, hogy a vádlott szúrta le Petriket, de ugyancsak a tanuvallomások alapján megállapítható, hogy ezt jogos önvédelemből tette, mert az elhalt őt előzőleg megtámadta. Az államügyész felebbezést jelentett be a felmentő ítélet ellen.

Letartóztattak egy beogradi bankigazgatót

Sikertelen öngyilkossági kísérlet után a fogházba

Beogradból jelentik: Utjetinski-Ostreszinsjky Vazul, a beogradi Angol Kereskedelmi Bank aligazgatója néhány héttel ezelőtt egyik zemuni szállodában öngyilkosságot kísérelt meg, mellbetöltte magát. Akkoriban az öngyilkossági kísérletet azzal igyekeztek magyarázni, hogy az igazgató súlyos beteg és betegsége elől akart a halálba menekülni. Annál nagyobb meglepetést keltett, hogy a bank feljelentésére a beogradi rendőrség az igazgatót hétfőn délután letartóztatta. Az Angol Kereskedelmi Bank néhány hónappal ezelőtt egy zagrebi nagy pénzintézet beogradi fiókjába olvadt be és ez alkalommal részletes vizsgálatot tartot-

tak a bank pénztárában és könyvelésében. Már az első vizsgálat során sok gyanús körülményt találtak s rájöttek, hogy a könyvekben törlesztések és vakarások vannak. Utjetinski-Ostreszinsjky öngyilkossági kísérlete megerősítette a bank vezetőségének azt a gyanúját, hogy az igazgató bűnös manipulációkat követett el. Az öngyilkos-jelölt felgyógyult s azóta állandóan rendőri felügyelet alatt állott. Szombaton a bank pontosan megállapította a hiányokat és feljelentést adott be az igazgató ellen, akit hétfőn délután letartóztattak és bezáratottak az Uprava Grada fogházába. A nyomozást folytatják.

Mégis megvalósul a jugoszláv-magyar színházi közeledés

Aláírták a megállapodást, amely szerint a beogradi opera január első hetében vendégszerepel Budapesten

Beogradból jelentik: Hosszas tárgyalások után végre létrejött a megállapodás a beogradi Operaház budapesti vendégszereplését illetően. Ismeretes, hogy annak idején a már részletesen kidolgozott terv azonban bukkant meg, hogy a kultuszminisztérium nem volt hajlandó anyagilag támogatni az Operaház budapesti vendégszereplését. Az anyagi nehézségeket most úgy sikerült elhárítani, hogy a budapesti Városi Színház hajlandó vállalni a vendégszereplés összes költségeinek fedezését.

Hétfőn délután már alá is írták a megállapodást, amely szerint a beogradi Operaház a budapesti Városi Színházban január első hetében két estén vendégszerepel. A megállapodást a beogradi opera igazgatója nevében Predics Milán, az opera inten-

dánsa, a budapesti Városi Színház nevében dr. Márfly Károly impreszárió írták alá. A megállapodás értelmében a beogradi opera színtársulat teljes társulata megy Budapestre, ahol a Boris Godunov című operát fogják előadni kétféle szereposztásban. Az előadáshoz a beogradi Opera saját díszleteit viszi magával és Brezovsek karmester fogja a budapesti előadásokat dirigálni. A Városi Színház hatvan tagú statisztériát bocsát a beogradi Opera társulatának rendelkezésére.

A Városi Színház szerette volna a vendégszereplést még november végén megtartani, azonban az Opera főszerelője, Jurenev jelenleg Spanyolországban van turnén és így a vendégszereplésre csak január első napjaiban kerülhet a sor.

A beogradi Opera tagjai részére mindeket országban ingyen vasúti jegyeket bocsátanak rendelkezésre. A budapesti vendégszereplés első estéjén a budapesti jugoszláv követség rendez estélyt, második este pedig gróf Klebelsberg Kuno kultuszminiszter ad estélyt a beogradi Opera művészeinek tiszteletére.

Budapestről a beogradi Operaház együttese Prágába megy, ahol ugyancsak a Boris Godunovot adják elő.

Közelharc a magyar képviselő-jelölések körül

Gróf Bánffy Miklós feltűnést tanácskozása Bethlennel

Budapestről jelentik: Ugy a miniszterelnökségen, mint a belügyminisztériumban hétfőn egész nap folytak a tanácskozások a választási előkészületekkel kapcsolatban. Egymásután jelentkeztek az egyes kerületek küldöttségei, akik előadták kívánásaikat. A legérdekesebb volt az a küldöttség, amelyet a tatatóvárosi választókerület küldött és amely kérte a kormánypart vezetőit, hogy Bogya Jánost, a kerület eddigi képviselőjét semmiesetre se jelöljék újból. Bogya tudvalevőleg fajvédő vellelással lépett fel, a nemzetgyűlésen főképp külpolitikai kérdésekkel foglalkozott naiv, dilettáns módon és később belépett a kormánypartba. Egy nagyobb tokaji küldöttség is megjelent Budapesten és felkérte Lázár Miklóst, a »Reggel« című hétfői lap szerkesztőjét, hogy vállaljon a kerületben jelöltséget. Lázár Miklós el is vállalta a jelöltséget és már leutazott Tokajba, ahol balpárti programmal lép fel és bizonyosra vehető megválasztása.

Nagyon érdekes, hogy Bethlen miniszterelnök miért lép fel Debrecenben. Amikor néhány nappal ezelőtt a debreceni főispán referált Bethlennek, nyíltan megmondta a miniszterelnöknek, hogy Debrecenben felesleges három kormánypart jelölttel próbálkozni, mert az első kerületben, amelynek Györkői Imre dr. a képviselője, feltétlenül a szocialisták szereznek újból többséget, a második kerületben pedig Hegymegi Kiss Pál ellenzéki képviselő pozíciója megdönthetetlen és csak a harmadik kerületben lehet a siker reményével felvenni a küzdelmet Nagy Vince Kossuth-párti képviselő ellen, azonban itt is szükséges, hogy a kormány országos tekintélyű politikust jelöljön és ezért szeretné a debreceni egységes pártszervezet, ha Bethlen lépne fel. Így történt, hogy Bethlen

Az amerikai

(Novella)

Jegyzőkönyvekben — vázlatosan odavetve — találom ezt a kis történetet, mely szóról-szóra így esett meg.

I.

Járt itt egy amerikai. Ohio államból vetődött közénk, valami kisebb városból, melynek már a nevét is elfelejtettem.

Európai körutját megszakítva egy üzleti ügyért jött ide lebonyolítani, de a tárgyalások elhúzódtak, ő pedig hónapokig itt rekedt. Ugy tetszett, hogy az önkéntelen száműzetést egy vadidegen városban nem is találta kellemetlennek. Dolga nem akadt sok. Naponta fargyalt egy-két üzlettel, telefonoztatott a szálloda portásával ide-oda, különben csak várt az eredményre. Közben megismerte Budapestet, kirándult a hegyekre, üldögélt kávéházainkban s este a kerti vendéglőkben cigányzenét hallgatott.

Engem ilyen kertvendéglőben mutatnak be neki. Magas, vállas, ötvenéves ember volt, hanyagul öltözködő, bohémnek tetsző, egy örök-gyerekek, zuzmarás hajjal, kék szemmel. Már egy udvar vette körül azokból az alkalmi ismerőseikből, akiket maga köré csődített, hogy ne unatkozzék. Ezek sem tudtak róla sokat. Agglegénynek mondták, özvegynek. Anyagi viszonyait homály fűtötte. Néha kifizette az egész társaság vacsoráját, néha azonban a saját vacsoráját sem fizette ki.

Mindenesetre fél évig ott volt.

II.

Leggyakrabban L.-ékhez járt, akik először találkoztak vele. Ők igyekeztek a maguk számára lefoglalni s vigyáztak arra, hogy mások tulságosan ne férközzenek a közelébe.

Az amerikai olykor játékokat hozott az öt éves kislányuknak, az asszonynak zserbót, virágot. Unalmas délutánjait a körükben töltötte el, mert L. elég jól beszélt angolul, fiatal korában évekig élt Londonban.

L.-né néhány hét multán így szólt az urához:

— Most már igazán itt az ideje. Kérj tőle pénzt. Igenis, pénzt. Legalább száz dollárt. Minden teketória nélkül. Mi az egy amerikainak? Hisz ő is láthatja, hogy nyomorgunk ebben a szűk lakásban. De siess, mert megelőznek. Az az ocsmány M. folyton körötte settenkedik. Bizonyosan már régóta várja.

L. egy gyárban angol leveleket fogalmazott, szerény fizetésért. Minden oka megvolt, hogy előrukkoljon kérésével.

Ha betoppant hozzájuk a vendégük, férj és feleség, legjobban szeretett volna azonnal ráordítani így:

— Pénzt.

A rokonszenves yankee azonban csak nézelődött a kék szemével s ez őket zavarta hozta. L.-né lökdöste a férjét, hogy már kezdje.

De az mindig nagyon távoli dolgokkal hozakodott elő, az általános nyomorúságról beszélt, az itteni megélhetés nehézségeiről. Az amerikai érdekelte a téma. Közelebbi, pontos adatokat kért az itteni szociális viszonyokról, melyeket lejegyeztet egy darab papírra.

— Egyszer, hogy megteázott náluk, vá-

ratlanul kivette pénztárcáját. L. és L.-né szíve megdobbant. Hatalmas, antilop tárcsa volt ez, ilyet még nem is láttak. Némán kotorászott a sok, titokzatos bürrekeszben. Végre meglelte, amit keresett. A villácskájának képét mutatta meg nekik, mosolyogva.

Miután elintézte üzleti ügyét, megköszönte vendégszeretetüket, a kislánynak egy alvóbabát nyújtott át s derekán a traveler-cheque-jével a pályaudvarra hajtott.

L.-ék kikísérték az állomásra, abban a reményben, hogy majd az utolsó pillanatban a vonatra szállás előtt ad át egy nagyobb összeget, ha nem is nekik, talán a kislányuknak, akit ünnepi ruhába felöltöztetve szintén magukkal vittek. Ebben is csalódtak.

III.

A baráti viszony azután sem szakadt meg közöttük, hogy az amerikai hazakereszt. Leveleket váltottak. L. egyre világosabb célzásokat tett a kiiskolósásra, amit az amerikai öszintén fájlalt. Ősszel L.-t »leépítették«, elbocsátották állásából egy csekély végkielégítéssel. Nem tudott mihez fogni.

Az asszony most kitért: — Ird meg neki, de nyíltan és kérj tőle száz dollárt. Az amerikaiak csak a számokat értik.

L. meg is írta, de levelére választ sem kapott...

A végkielégítést hamarosan fölérték, egymásután adogatták el butoraikat, sőt, piszkos inség szakadt rájuk.

— Ird meg nekem — biztatta L.-né. Lehet, hogy elveszett a leved. Lehet, hogy elveszett a leved.

— Én már nem írok többet. Különben is mit írjak? Megint majd valami scheme-el jön, hogy alapítsak egy rádió boltot, vagy egy fogpiszkáló gyárat. Ezeknek csak a munka a bálványuk. Azt hiszik, hogy itt is úgy röpök a munkákkal, mint náluk. Nem ismerik az európaiakat. Hanem egyet lehetne. Irj neki te. Ird neki, hogy meghaltam.

— Nem.

— De igen. Hogy megdöglöttem és özvegy vagyok, a kislányom árva, kidobtak benneteket az uccára. Ez talán megindítja. A kislányt szeretted. Ezekre a hülyékre csak ilyen ponyvaregényekkel lehet hatni, fejbe kell őket költetni.

Mindaketten furcsálták a tervet, de a férj megfogalmazta a levelet, a feleség lemásolta és elküldte.

A levél rövid volt és brutális: Egy özvegy, egy anya segélykiáltása.

IV.

Erre sem érkezett válasz hónapokig. L. gyakran töprengött:

— Bánom is már, hogy elküldtem. Undok dolog. Végre annyit itt az ismerőse. Akárkitől megtudhatja, hogy élek. Szégyelem magam.

Ide-oda loholt állásukért, hiába. Egy februári napon tüdőgyulladást kapott. Huszonnégy óra alatt meghalt.

V.

Már rég eltemették. Az asszony már rég elfelejtette az amerikaiat is, mikor a posta egy csekket hozott, száz dollárról. Ezt beváltotta egy banknál.

Vásárolt egyet-mást, amire föltétlenül szükség volt a háztartásukban. A hátramaradó összegből sűrűvet állított az urának.

Kosztolányi Dezső

miniszterelnök vállalta a jelöltséget, azonban bizonyos, hogy nagyon erős küzdelmet kell majd megvívnia Nagy Vincével, aki a kerület túlnyomóan függetlenségi érzésű választói előtt nagyon népszerű.

Bár a hivatalos jelölések a legtöbb kerületben már megtörténtek, még mindig tolonganak a miniszterelnökségen és a belügyminiszteriumban az önjelöltek, akik mindenáron mandátumhoz szeretnének jutni és valóságos közelharc folyik minden jelölésért. Általános feltűnést kelt, hogy a választáson kormányparti programmal lép Beöthy László volt kereskedelmi miniszter is, aki pedig eddig állandóan liberális elveket hangsúlyozta a kurzus-politikával szemben. Ebből és ehhez hasonló több jelölésből arra következtetnek, hogy Bethlen liberálisabb vízre akar evezni.

Nagy feltűnést keltett politikai körökben, hogy gróf Bánffy Miklós volt külügyminiszter Romániából váratlanul Budapestre érkezett és hétfőn délelőtt zárt ajtó mögött két óra hosszat tanácskozott Bethlen miniszterelnökkel. A tanácskozást Nagy Vince legutóbbi beszédével hozzák összefüggésbe, amelyben a román-magyar perszonálunió kérdésével foglalkozott. Az újságírók megkísérelték, hogy budapesti tartózkodása céljáról felvilágosítást kapjanak Bánffy gróftól, aki azonban a legkategorikusabban elzárkózott minden nyilatkozattételtől.

NAPRÓL NAPRA

8000 jugoszláv férfi és nő akar filmszínész lenni

A hollywoodi filmgépek új európai filmtehetségeket akarnak felfedezni és elhódítani. A filmgépek céljuk elérésére hirdetések közölnek az összes európai nagy lapokban és felszólítják a nőket és hajdan két nemű fiatalságot, hogy a hollywoodi gépekhez küldjék el fényképes ajánlataikat. Olaszországban hatvanezer ifjú érez magában filmtehetséget, Jugoszláviában nyolcezer és egy néhány. Hányat fognak nyolcezer pályázó közül a mozigyárak kiválasztani, azt még senki sem tudja. Az is szenzáció volna, ha a nyolcezer közül nyolc futna be a hollywoodi filmgépek laboratóriumba.

Meghívást eddig még nem kapott senki sem, noha már szeptember 15-ike óta várják nyolcezer az amerikai postát. Eddig az egész hollywoodi felhíváson csak az ország fotografusai kerestek.

A jelentkezőkről készített statisztika szerint Jugoszláviában a Bánáthól van a legtöbb jelentkező. Pancsevórol tizen akarnak filmszínésznek lenni, köztük egy pancsevói ügyvéd leánya is. Nyolcezer jugoszláv ifjú és leány szinte egy kisebb várost jelentenek, ha elindulnának a hollywoodi felvevőgépek elé. Nyolcezer fiatalember és leány várja a hívó sürgönyt, hogy világhírességgé avassák az elsőtűtött mozikkban, a mozivásznakon. Nyolcezer boldogtalan fiatal lélek elégedetlen az élete sorsával és új életet vár a kaliforniai kincses mezőkön. Kérdés, hogy ez a boldogság megjön-e, vagy csak a hollywoodi filmstatisztika számát növelik majd a kiválasztott fiatal reménykedők. A romantika még nem halt ki egészen, azelőtt azonban másképpen voltak romantikusok. Tengerentúli országokat akartak felfedezni, vagy rablóbandát szerettek volna alakítani. A mai fiatalság filmművész szeretne lenni, erre mutat az a jelentés, hogy a nyolcezer jelentkezőn kívül még sok ezren vannak, akik mozikat, filmvállalatokat s szerkesztőségeket ostromolnak, mert megelégednének európai filmgépek szerződésével is. Elvégre kezdetnek ez is elég.

A perzsa eladó lányok

Hogy kötnék házasságot Perzsiában, azon a távol, regényes Keleten, melyet az álom és költészet országának ismerünk?

Egy utazó, aki ott járt s most könyvet jelent meg a perzsa nép szokásairól s erkölcséről, ezt írja:

— Mikor egy perzsa ifjú elhatározza, hogy megnősül, megkéri az édesanyját,

akinek, mint nőnek szabad bejárása van minden házba, hogy szerezzon neki asszonyt. Az anya számos helyre elmegy háztűz-nézni, amíg megéli azt a lányt, akit leginkább óhajtaná menyének, ettől engedelmet kér a fia nevében, hogy pár percre találkozassék vele a fia. De a fiataloknak ekkor csak látniok szabad egymást, beszélniök nem. Miután a néma találkozás megtörtént s a lány, meg a legény tetszettek egymásnak, a házasulandó ifjut magához hívja leendő apósa s ha a vő anyére van, akkor közli vele, hogy a lányt mennyiért adja el neki. Egy lány ára a mai Perzsiában 150 és 300 toman között ingadozik. Ezt az összeget készpénzben s egy összegben kell lefizetni a házasság napján. Mint-

hogy a perzsa ház berendezése csak gyékényekből s szőnyegekkel áll, a fiatal párnak nem kell butort keresnie, a vőlegény egyetlen gondja az, hogy előteremtse ezt az összeget s kifizesse a lány atyjának, akivel ebben a tekintetben nem lehet alkudni. Bizonyos nagyobb kereskedő cégek gyakran egymás közt állapodnak meg s váltókkal bonyolítják le a házassági üzletet. Perzsiában a házasság nyílt, becsületes üzlet...

És Mirza Saffy dalai, Sirász rózsáskertje? Ez költészet. De a keletiek pénzen adják el lányukat (10—50.000 dinár a mi pénzünk szerint a vételár), aminthogy az ősmagyarok is így adták el hajdanán — az eladó lányukat...

ÉME kontra Rákosy Jenő

Rákosy Jenő az ÉME sajtópörében bizonyítani kívánja, hogy az összes gyilkosságok és atrocitások számai az ÉME-ből indultak ki

Budapestről jelentik: Érdekes pör tárgyalását tűzte ki december elsejére Töreky Géza, a budapesti törvényszék elnöke. Ekkor tárgyalják azt a sajtópört, amelyet az Ébredő Magyarok Egyesülete indított Rákosy Jenő ellen »Erkölcsei színtavak« című vezércikke miatt. A vezércikkben főképpen azt inkriminálja az ÉME, hogy Rákosy cikkében megállapította az ébredők bűnösségét különböző büntetendő cselekményekben és azt állította, hogy az utóbbi évek valamennyi atrocitásának számai az ÉME-ben futnak össze. Végül hangsúlyozta, hogy az ÉME szűk látókörű és ténykedésével árt az ország érdekeinek. Ezért indított sajtópört az Ébredő Magyarok Egyesülete Rákosy Jenő ellen, aki hatvan éves újságírói múltja

alatt még sohasem ült a vádlottak padján.

A pör tárgyalása rendkívül érdekes lesz, mert Rákosy Jenő és védője a valódiság bizonyítását fogja kérni és azt akarja bizonyítani, hogy úgy az országgyűlési gyilkosság, valamint az Erzsébetvárosi kör elleni merénylet, a Club kávéházi gyilkosság, a Fővárosi operettszínház elleni merénylet és valamennyi budapesti és vidéki gyilkosság és atrocitás értelmi szerzői az Ébredő Magyarok Egyesületéből kerültek ki. Az ÉME vezetősége kérte az ügyészséget, hogy vállalja a vád képviselőt, mert a vezércikk az ország érdekeit is sértette, az ügyészség azonban nincs ezen az állásponton és megtagadta a vád képviselőt.

A jugoszláv Mussolini — az olasz Mussoliniról

Az olaszországi szlávok üldözése miatt nem kerülhet sor a neptuni szerződés ratifikálására — A magyarok minden kulturkivánságát teljesíteni kell

Pribicevics Szvetozár nyilatkozata

Beckerekéről jelentik: Szombaton este hat órakor érkezett meg Beckerekre Pribicevics Szvetozár volt miniszter négy képviselő és öt beogradi újságíró kíséretében, hogy résztvegyen a független demokrata párt vasárnapi négyülésén.

Pribicevics szombaton fogadta a Bácsmezei Napló beckerekéi tudósítóját, akivel egy óra hosszat beszélgetett.

»Nem vagyok jugoszláv Mussolini«

Először az Olaszországban élő kisebbségek sorsáról volt szó. Ezt a kérdést dr. Wilfan József olaszországi szlovén képviselő letartóztatása tette aktuálissá.

— Nagyon szeretnék ismerni a jugoszláv Mussolini véleményét az olasz Mussoliniról — kérdezte munkatársunk.

— Én nem vagyok Mussolini — felelte mosolyogva Pribicevics Szvetozár — egészen hibásan szoktak így nevezni. Én demokrata vagyok, ellenzem minden diktatúrát, a parlamentárizmus rendíthetetlen híve vagyok. Azt tartom, hogy a legrosszabb parlamentárizmus is jobb a legjobb diktatúránál.

— Mussolini a legszörnyebb reakciót csinálja és ami most Olaszországban történik, az rettenetes. Mussolini nemcsak a szlávokat és németeket üldözi, hanem az olaszokat is, akik nem fasiszták. A kisebbségektől nemcsak azt követeli, hogy olaszok legyenek, hanem azt is, hogy fasiszták legyenek. Ez hallatlan. Magyarországon is erőszakos politika van uralmon, de a magyarországi viszonyok még ideálisak az olasz állapotokhoz képest.

— A Wilfan esetnek lesz-e hatása az olasz-jugoszláv viszonyra? — kérdeztük.

— Az bizonyos, hogy ez a letartóztatás

nagyban megrontja a viszonyt Olaszország és Jugoszlávia között.

A neptuni konvenció ratifikálásáról ezek után alig lehet szó.

Hiszen eddig is akadályai voltak a ratifikálásnak, mert a Radics-párti képviselők nem merték megszavazni, hát még ezután.

— Nem gondolja, Miniszter ur, hogy Mussolini hatalma állandó és tartós marad?

Mussolini bukás előtt

— Ellenkezőleg, azt hiszem, hogy a Mussolini-rezsím már nem fog soká tartani. Mussolini meg fog bukni, még pedig minden valószínűség szerint egy külpolitikai kaland fogja a nyakát törni. Ilyen kalandokra szüksége van Mussolininek, mert azok nélkül nem tarthatja a hatalmát. Lássá kérem, miket csinált eddig Mussolini? Elrontotta Olaszország viszonyát, még pedig alaposan Franciaországgal, azután Németországgal és most a mi államunkkal.

— De Anglia...? — vetették közbe.

— Anglia szándékozott Olaszországgal közös akciót kezdeni, de meggondolta. Chamberlain és Mussolini találkozása eredetileg ezt a célt akarta szolgálni, de nem történt semmi és a találkozásból nem lett egyéb udvariassági akasztás.

— Ott volt Miniszter ur a szkupstina pénteki ülésén? — Hallotta dr. Moser beszédét a kisebbségi kérdésről?

— Igen, hallottam.

— És helyesli Ön a beszéd tartalmát?

— Már alig emlékszem, hogy mit is mondott.

A magyarság jogai

Megmutatjuk a Bácsmezei Naplóban a beszéd szövegét, amily Pribicevics han-

gosan olvas el magyarul és megérti.

— Igaza van Mosernek — mondja ezután —

a magyaroktól senki sem vonhatja el a jogot, hogy magyarul érezzen, sem a németektől, sem egyetlen kisebbségi néptől. De nem is kell tőlük ezt elvonnunk. Csak tetteikben legyenek hívek az államhoz, teljesítsék kötelességüket

az érzéseknek nem akarunk, de nem is tudunk parancsolni.

— Ugy látszik, hogy a Wilfan-eset alkalmából Ön revízió alá veszi nemzetiségi politikáját.

— Dehogy, miért venném revízió alá. Politikai értelemben nincs is nemzetiségi kérdés, csak kulturális értelemben van.

Kulturális fejlődésre minden nemzetiségnek joga van.

sőt egyenesen szükséges, hogy kulturáljuk fejlődjön. Azért hát meg kell adni nekik a kulturális fejlődés minden eszközét: az iskolát, színházat, kulturszervezkedést.

Nekünk is voltak szerb iskoláink, volt szerb színházunk a magyar rezsim alatt.

— Ezt nagyon szépen mondja Miniszter ur, de miniszter korában nem így cselekedett...

— Akkor még más idők voltak. 1919-ben, 1920-ban és 1921-ben még nem lehetett mindent megadni. Akkor még kialakulatlanok voltak a viszonyok és mégis sokat adtam a kisebbségeknek. Azóta a konszolidáció bekövetkezett,

ma már nincs semmi ok rá, hogy bármit megtagadjunk a kisebbségektől

és látja kérem, amióta én nem vagyok miniszter, azóta semmit, de semmit nem kaptak.

— Reméljük, ha még egyszer visszatér a Pasics—Pribicevics koalíció, Miniszter ur meg fogja adni a kisebbségeknek, amik őket megilleti...

Pasics bukása

— A Pasics—Pribicevics koalíció nem tér többé vissza. Az a történelem — mondotta Pribicevics és mintha a hangjából kiérzödne egy kis rezignáció. Sőt azt hiszem,

Pasics sem lesz többé miniszterelnök.

— Miért? Igaz volna, hogy elvesztette Öfelsége bizalmát?

— Nem, őt a saját pártja bukatta meg. A radikális pártnak Pasics-ellenes frakciója ugylátszik az erősebb.

— Igaz, hogy Öfelsége nem fogadta Pasicsot kihallgatáson, bár ő kérte az audienciát?

— Ez teljesen ki van zárva. Ha Pasics kihallgatást kért volna, meg is kapta volna. Sokkal jelentősebb politikus ő, sem hogy a király ne fogadná.

Csak a választások segíthetnek

— Milyen kibontakozás lehetséges a mai helyzetből?

— Különbéle. Megkísérlehetik Korosec bevonásával munkakormányt alakítani. Ilyen kormányba én semmiesetre be nem lépnék, mert eredménytelennek tartanám. Lehetnek más kombinációk is.

a legvalószínűbb és a leghelyesebb megoldás a választások mielőbbi kiírása.

Ez tisztázná a helyzetet, mint ahogy tiszta levegőt hoz egy óriási vihar. (Ezt a két szót magyarul mondta Pribicevics.)

— És a választások kimenetele...?

— Az attól függ, ki vezeti. Ha például én vezetném Davidovicsal, a mi pártjaink biztosan abszolút többséget kapnának.

— De biztos, hogy a radikálisok fogják vezetni.

— Az nem biztos, vezetheti bármelyik párt, az csak a király akaratán múlik. Egy bizonyos, hogy az én pártom meg fog erősödni, akárki vezeti is. Boszniában, Dalmáciában, sőt a Vajdaságban is rendkívül megerősödött a pártom. Ezért én vagyok az egyetlen őszinte híve a választások mielőbbi kiírásának.

...Még sok mindenről beszélt Pribicevics, a világ jövő sorsáról, a Nép-

szövetségről, melynek eszméje még nem érett meg, hiszen őt állam *elsőrendű* tagja, a többi csak olyan *másodrendű* tagja a Népszövetségnek. Ugy ahogy az előtt azt mondták, kétféle állampolgár van Jugoszláviában: első és másodrendű. A másodrendűek a kisebbségek voltak.

— Ma másképen van — mondja Pribeševics — az *elsőrendűek a radikálisok, a többiek mind másodrendűek.*

Barátságos kézsorítással bucsúztunk: — A viszontlátásra holnap, a gyűlésen...

Dr. Hesslein József

Felgyógyul

a meggyilkolt debeljacsai
korcsmáros felesége

Nincs még tárgyi bizonyíték a
gyilkosság gyanúsítottjai ellen

Debeljacsáról jelentik: Több mint egy hét telt el azóta, hogy egy szörnyű éjszakán meggyilkolták Klein Mátyás korcsmáros és cselédjét, Becsei Katalint és súlyosan megsebesítették Klein Mátyás feleségét. A bánati nagy magyar község népe azonban még mindig nem tért napirendre a borzalmas rablógyilkosság fölött. A letartóztatott gyilkosok sorsa és az egyetlen életben maradt áldozat állapota érdekli leginkább a falu lakosságát.

A gyilkosok Pancsevón vannak és az ügyészségi fogház falai mögöl alig szivárogo ki valami, mégis annyi bizonyos, hogy a gyanúsítottak egy részének ingadozó és sokszor ellentmondó vallomásán kívül más bizonyítékot nem sikerült produkálni a letartóztatottak ellen.

Klein Mátyásné állapota az utóbbi napokban örövendően javul. Családjának valamennyi tagja felváltva őrködik a beteg ágyánál és az özvegy állapota, legfőként a gondos ápolás következtében annyira kielégítő, hogy az orvosok szerint katasztrófától már nem kell tartani, bár még hosszú ideig tart, amíg teljesen felépül.

A hatóságok változatlan energiával folytatják a nyomozást és mindent elkövetnek, hogy pozitív bizonyítékot produkáljanak a rablógyilkossággal gyanúsított Venyárszki János sófőr és társai ellen.

„Zsebemben van a csehszlovák kormány“

Dagad Ciril kóburgi hereeg
megvesztegetési botránya

Prágából jelentik: Dr. Stranzki Jarosláv a Lidove Novinében érdekes újabb leleplezéseket közöl Ciril kóburgi hereeg megvesztegetési botrányáról. A cikk megállapítja, hogy Ciril heregnek tudomása volt arról, hogy nevében meg akarják vesztegetni a csehszlovák kormányt, mert jogtanácsosa, dr. Eisner ügyvéd, azzal dicsekedett előtte, hogy nemcsak a parlamenti pártok ötös tanácsa, hanem Svehla miniszterelnök, Benes külügyminiszter, Engis pénzügyminiszter és Hodzsa Milan is a zsebében vannak.

Ciril hereg a dr. Eisler ügyvéd ellen beadott feljelentésében előadta, hogy Eisler többször dicsekedett előtte arról, hogy olyan hatalma van, hogy bármikor éjszaka is összehívathatja a minisztertanácsot. Ciril hereg lépre is ment jogtanácsosának — írja dr. Stranzki — holott minden józanul gondolkodó ember tisztában lehetett volna azzal, hogy ez nem egyéb üres fecsegésnél. Érdekes egyébként, hogy a hereg csak akkor szakított jogtanácsosával, amikor a vesztegetések nem sikerültek és a hereg hitbizományát nem sikerült feloldani a zár alól.

A cikk végül megállapítja, hogy feltétlen sürgősen végre kell járni a botrányban, mert tény az, hogy az igazságügyi miniszteriumban megvesztegetés történt és az ügyészségre vár annak megállapítása, kik azok, akiket megvesztegettek.

A botrányról fejleményei elé ország-szerre nagy érdeklődéssel tekintenek.

Felülvizsgálják a szentai járási adókiivetéseket

Pénzügyminiszteri inspektor utazik ki Szentára

Beogradból jelentik: Hirt adunk arról az elkésredésről, amely a szentai és szentai járási adózókat joggal eltöltötte amiatt, hogy a most folyó jövedelmi adókiivetéseknél az adóalapot túlságosan magasan állapították meg és a szentai földek kataszteri jövedelmeit az elmúlt ciklusnál is nagyobb összegben vették fel. A szentai járásból dr. Ludašics Milos, a radikális pártszervezet elnökének vezetésével nagyobb küldöttség kereste fel hétfőn Beogradban dr. Radonics Jovant, a kerület képviselőjét, akit informáltak az igazságtalan adókiivetésekről. Radonics Jovan közölte a küldöttség tagjaival, hogy ő már az igazságtalanul súlyos adóztatások miatt eljárt Perics Ninkó pénzügy-

miniszternél, majd a küldöttséget Nikolics főinspektorhoz, az egyenes adók ügyosztályának vezetőjéhez kalauzolta. Nikolics főinspektor megígérte a küldöttség tagjainak, hogy személyesen utazik le Szentára és úgy ott, mint a járás többi községeiben felülvizsgálja az adókiivetőbizottságok működését. Megígérte a főinspektor azt is, hogy amennyiben behizonyosodik, hogy a kincstári előadó törvényellenesen nem vette figyelembe a helyi viszonyokkal ismerős adókiivetőbizottsági tagok véleményét, az adókiivetéseket revízió alá fogja venni.

A küldöttség tagjai megnyugodva vették tudomásul a miniszteri biztos kijelentéseit.

A nagyhatalmak versengenek Törökország barátságáért

Odesszában ünneplik a törököket — A szovjet hivatalos lapja szerint Csicserin meg akarja akadályozni Törökországnak a Népszövetségbe való belépését

Moszkvából jelentik: Tewfik Ruski bej török külügyminiszter tiszteletére Odesszában szombaton és vasárnap folytatódott az ünnepségek. Csicserin külügyi népbiztos kétszer meglátogatta a török külügyminisztert a Hamidje nevű török cirkáló fedélzetén és Tewfik bej egy szovjet cirkáló fedélzetén viszonzta Csicserin látogatását.

A török hadihajó tisztjeinek és legénységének tiszteletére nagy bankett volt, amelyen Csicserin is megjelent és beszédében üdvözölte a török-orosz barátságot.

Az odesszai lapok Csicserin és Tewfik Ruski bej találkozásával kapcsolatban megállapítják, hogy Törökország és Oroszország közt a nyugati hatalmak minden intrikája ellenére is megszilárdult a baráti viszony és a lapok egyöntetűen nagy fontosságot tulajdonítanak a két külügyminiszter odesszai találkozásának.

Moszkvában egyébként nagy meglepetést keltett az odesszai találkozás, mert Csicserin előzetesen senkit sem avatott be terveibe. A szovjet hivatalos lapja, az

Izvesztia azt írja, hogy

Csicserin a biztonsági szerződés megkötésén kívül elsősorban az irányban kért felvilágosítást a török külügyminisztertől, hogy mi a szándéka Törökországnak a Népszövetséggel szemben.

Németország és Anglia mindent megtettek Angorában, hogy Törökországot a Népszövetséghez való csatlakozásra bírják, Anglia azért akarja első sorban, hogy Törökország belépjen a Népszövetségbe, hogy a Népszövetség keretein belül kibékítse Törökországot Olaszországgal és így a Földközi-tenger keleti partvidékén olasz-török-angol szövetséget hozzon létre Szovjetoroszországgal szemben, ami által Szovjetoroszország ázsiai befolyása jelentősen csökkenne. Az Izvesztia szerint azonban

Törökország nem hajlandó az angol diplomácia eszközévé lenni és belépni a Népszövetségbe.

Ebből a szempontból szovjetorosz politikai körökben óriási jelentőséget tulajdonítanak az odesszai tanácskozásoknak.

Teljes a meghasonlás Poincaré és Briand között

A francia nemzeti blokk pártjainak kongresszusa a baloldal ellen

Párisból jelentik: Chateaux-Rouxban vasárnap ért véget a nemzeti blokk pártjainak kongresszusa. A kongresszus határozati javaslatot fogadott el, amely kimondja, hogy

a különböző baloldali kormányok Franciaországot romlásba vitték és ezért a nemzeti blokk pártjai kizárólag olyan kormányt támogathatnak, amely kifejezetten nemzeti politikát követ.

A kongresszus bizalmat szavazott Poincarénak és a kormány nacionalista tagjainak, Marin, Tardieux és Bokanovszki minisztereknek.

A határozat éle kifejezetten a Poincaré-kormány baloldali tagjai ellen irányul

és politikai körökben attól tartanak, hogy a határozat még jobban kiélezi a helyzetet Poincaré és Briand között.

Briand már hetek óta kísérletezik, hogy Poincarét baloldali kormány alakítására bírja

és többiben lépett fel olyan követelésekkel, hogy Marin, Tardieux és Bokanovszki helyét a kormányban kartellpolitikusokkal töltsék be.

Briand okvetlen tárcához akarja juttatni Caillauxt

és a legszívesebben látná, ha Poincaré távozna és Caillaux venné át a kormány vezetését.

Poincaré és Briand közt főleg a thoiry-i politika továbbfejlesztése tekintetében súlyosak a nézeteltérések.

amelyek most már végleges meghasonlásra vezetnek.

A Daily Telegraph Poincaré és Mac Kenna szombati párisi találkozásával kapcsolatban megállapítja, hogy mindazok a hírek, amelyek szerint Mac Kenna kölcsönt ajánlott fel Franciaországnak, nem felel meg a valóságnak.

Anglia mindaddig nem nyújthat új kölcsönt Franciaországnak, amíg a francia parlament nem ratifikálja a Caillaux—Churchill-féle adósságrendező egyezményt.

A lap szerint Mac Kenna csak azért lépett érintkezésbe Poincaréval, hogy felvilágosítsa, hogy az angol pénzügyi körök szerint a francia frank felértékelését nem lehet a végtelenségig vinni és a frank stabilizálását haladéktalanul végre

kell hajtani, mert különben bekövetkezik a reakció, ami Franciaországra újabb katasztrófát jelentene.

A radikális párt végrehajtóbizottsága határozati javaslatot fogadott el, amely kimondja, hogy a küszöbön álló szenátusi választásokon a szocialistákkal karöltve veszik fel a harcot a nemzeti blokk pártjai ellen. Rövidesen csatlakoznak a radikális-szocialista szövetséghez a köztársasági szocialisták is és így kilátás van rá, hogy a baloldali kartell rövidesen ismét felülül.

A jugoszláv-csehszlovák kulturális együttműködés

Prágában már megalakult az előkészítő bizottság

A jugoszláv-csehszlovák politikai, kulturális és gazdasági közeledés akciója, amelyet a jugoszláv parlament kezdeményezett, közeledik a megvalósulás felé.

Radonics Jován dr., a jugoszláv parlamenti delegáció vezetője, hétfőn távirati értesítést kapott a csehszlovák parlamenti delegáció elnökétől, amely szerint Prágában már rég megalakult a kulturális közeledést előkészítő bizottság és most táviratilag meghívják a jugoszláv bizottságot a december 15—17. közt Prágában megtartandó első közös konferenciára.

Őrült a vonaton

Késsel támadt rá az utasokra

Kassáról jelentik: A Kassa—Csap közti vasútvonalon izgalmas jelenet játszódott le és csak a véletlen ment, hogy nagyobb szerencsétlenség nem következett be.

A Csapról kiinduló személyvonat egyik harmadosztályú fulkéjében Legenyemihályi állomás után a kalauz a jegyvizsgálatot tartotta. Az utasok mind előadták a jegyeiket, csak az egyik sarokban gubbasztott egy szegényes külsejű ember, aki egyáltalán nem reagált a kalauz felszólítására. A kalauz ingerülten kérte több ízben a jegyet az utas azonban nem is válaszolt, csak mereven bámult maga elé, mintha a kérdést nem is hozzá intézték volna.

— Ismerjük már ezt a trükköt — mondotta haragosan a kalauz. — Majd a következő állomás előtt visszatérek és ha addigra nem keríti elő a jegyét, le szállítjuk a vonatról és alaposan meg fogják büntetni, mert jegy nélkül akart utazni.

Alig hagyta el a kalauz a kocsit, az eddig apatikus nyugalommal ülő utas felugrott, artikulálatlan hangokon üvöltözni kezdett, majd kést rántott elő és azal az utasok felé rohant.

Leirhatatlan tumultus keletkezett a kocsiban, az asszonyok kétségbeesetten sikoltottak. Az őrült rávetette magát az egyik asszonyra, a földre teperte. Kését már az asszony nyakára illesztette, amikor az őrült zenebonára a másik kocsiban utazó két csendőr ájtött és nyomban rávetették magukat a dühöngőre. Rettenetes viaskodás indult meg a rohogó vonaton. Az őrült kétségbeesett erővel küzdött a csendőrökkel, akik mindenképen le akarták fejezni. Az őrült hirtelen megbotlott s mikor a csendőr fejét lefelé nyomva a pad alá akarta szorítani, hogy ártalmatlanná tegye, belezuhant kisébe, amely markolatig hatott a mellébe.

A súlyosan sérült embert bekötötték és a következő állomásról telefonon értesítették a kassai mentőket, akik már felkészülve vártak az állomáson. A sebesült elmebeteg azonnal beszállították a kassai elmeegógyintzetbe. Megállapították, hogy a szerencsétlen embert Iwan Feodorovnak hívják és ukrán emigráns.

Lakodalmi és keresztelői
torták és sütemények

Jól elkészítve izlés s kivitelben
olcsón kapható
STEINER CUKRASZDÁBAN
SUBOTICA TELEFON 206. 9077

HIREK

— **Radonics Jován az udvarnál.** Beogradból jelentik: **Radonics Jován**, a pénzügyi bizottság elnöke hétfőn felkereste Jankovics Dragutin udvari minisztert és a miniszter utján informálta a királyt a pénzügyi bizottság munkájáról.

— **A szubotical törvényszék elnöke szerdán veszi át hivatalát.** Pavlovics István, a szubotical törvényszék elnöke, aki szabadságidejét Szentán töltötte, szerdán veszi át a törvényszék vezetését helyettesítől, Laner Antal törvényszéki bírótól.

— **Amerika visszaadja a háboru alatt lefoglalt osztrák vagyont.** Washingtonból jelentik: A British United Press értesülése szerint az amerikai kormány rövidesen feloldja az osztrák vagyontokra elrendelt zárlatot. A háboru alatt lefoglalt osztrák vagyontömeg értékét tízmillió dollárra becsülik.

— **Küldöttség kérte a gyálai jegyző visszahelyezését.** Gyáláról jelentik: A gyálai Jovánovics-párt akciót indított, hogy Nenadovics Dimitrije községi jegyzőt, akit októberben Jermenovácra helyeztek, helyezzék vissza Gyálára. Ebben az ügyben Lánzos Mladen gyálai földbirtokos vezetése alatt küldöttség kereste fel Alekszjevics Mita kerületi főispánt, aki kijelentette, hogy a kérés teljesítését a felsőbányai radikális konferencia döntésétől teszi függővé.

— **Uj alfegyző Adán.** Adáról jelentik: A belügyminiszter felmentette állásától Kuzmics Dragutin adai alfegyzőt. Helyébe Pavlovics Milánt nevezte ki.

— **A pápa védelmébe veszi az olasz hatóságokat.** Rómából jelentik: A pápa a katolikus olasz diákok küldöttségét fogadta, akik szóbahozták előtte az egyre gyakrabban megismétlődő katolikus üldözéseket. A pápa válaszában hangsúlyozta, hogy magas hivatalával nem egyeztethető össze, hogy egyes elvtársak előforduló jelenségeket általánosítson vagy pláne tullozzon. Az olasz hatóságokat néhány hitvány semmirekellő egyéni akciójáért nem lehet felelősségre vonni.

— **Rádióelőadások mozi illusztrációkat.** Bécsből jelentik: Egy bécsi mérnök, Grünfeld Henrik, érdekes találmánnyal lepte meg a mozikközönséget. A találmány lényege: a rádióelőadásoknak képpel való illusztrációja. Grünfeld kicsiny vetítőkészüléket szerkesztett, mely film helyett vastag átláthatatlan papírosból készült képszallagot használ. A találmányt Grünfeld a Ravag bécsi rádiótársaság rendelkezésére bocsájtotta, mely a napokban mutatta be az érdekes találmányt a bécsi sajtó képviselőinek. A Ravag elhatározta, hogy bevezeti és előfizetőinek havonta 440 filmet szállít havi két chilling és husz garasért.

— **Sürgösen rendbe kell hozatni a vajdasági közutakat.** Szomborból jelentik: A belügyminisztérium rendeletet adott ki, hogy az összes közutakat sürgösen javítsák ki s azokban a községekben, ahol az utjavításra nincs fedezet, ott közmunkát vegyessen igénybe. Ezzel egyidejűleg rendeletet kapott a belügyminisztériumtól a bácskai alispáni hivatal is, hogy az utak javítására szükséges anyagot nyilvános árlejtésen kell beszerezni és külföldi ajánlatot csak az esetben lehet elfogadni, ha az lényegesen kedvezőbb, mint a belföldi ajánlat.

— **Összeütközés sztrájkoló bányászok és a rendőrség között egy angol bányászkerületben.** Londonból jelentik: Peshinghül bányakerületében vasárnap a sztrájkoló bányászok és a rendőrség között véres összeütközés keletkezett. Ötszáz sztrájkoló bányamunkás meg akarta akadályozni, hogy néhány bányász munkahelyére menjen, a rendőrség a megtámadottak védelmére közbelépett, amiből uccai harc keletkezett és ennek során tíz ember, köztük néhány rendőr megsebesült.

— **Biztos tőkeelhelyezés.** Noviszadról jelentik: Szauer Katalin szolgálólány a noviszadi Szlobodában kétezer dinár megtakarított pénzét Grubásevics Emma pénztárnoknőnek adta át megőrzésre, aki a legbiztosabb tőkeelhelyezésnek mondotta, ha a cselédlány neki adja át a pénzt. Grubásevics Emma hat hónapig magánál tartotta a pénzt, majd két hét előtt kilépett a Szlobodából és elutazott Noviszadról, magával vevve a pénzt. A lány ezért feljelentette a pénztárosnőt, akit Belováron letartóztattak és visszahoztak Noviszadra. Grubásevics a rendőrségen előadta, hogy a kétezer dinárból ezerhatszáz dinárt elküldött egy dr. Csuvej Milán nevű ügyvédnek, hogy az juttassa el a cselédlányhoz. Ilyen ügyvéd azonban Noviszadon nincs. Grubásevics Emmát átszállították az ügyészségre.

— **Fasiszták és kommunisták összeütközése Londonban.** Londonból jelentik: A londoni fasiszta szervezet a Hyde-Parkban zászlószentelési ünnepet tartott. Az ünnepségen nagyszámú kommunista is megjelent, akik a zászlótartó kezéből kicsavarták a lobogót, mire nagy verekedés támadt. A rendőrség több embert letartóztatott.

— **Az áruló nyom.** Noviszadról jelentik: Néhány nappal ezeiótt Bugarin Vászta tovarisevói gazda magtárából ismeretlen tettesek hét zsák búzát loptak. Bugarin Vászta házában van a csendőrlaktanya is, de amikor a lopás történt, a csendőrök ép nyomozáson voltak. Amikor visszaérkeztek, azonnal kutatni kezdtek a betörés tettesei után, akiket megtalálni nem volt nehéz, mert az egyik zsák lyukas volt és a kifolyt buza megmutatta az utat az egyik tetteshez, akit Milovánov Gyoka személyében ki is nyomoztak. Milovánov mindent bevallott és megnevezte tettes társát, Szojánsev Momirt. A csendőrség mindkettőjüket letartóztatta és átkísérte a noviszadi ügyészségre.

— **Dobra kerülnek a bécsi levéltár titkos aktái.** Bécsből jelentik: A bécsi udvari levéltár titkos aktái hamarosan nyilvánosságra kerülnek. A levéltár, melyben a császárok, főhercegek, udvari családik botrányaira vonatkozó sok érdekes dokumentum van, az osztrák kormány eladja. Számos külföldi tudós kutató máris a levéltárban, amerikalak, franciák, csehszlovákok, románok, angolok és magyarok. Az antant-tudósok kormányai megbízásából sok olyan iratot vesznek meg, amivel később leleplezhetnék, saját igazságaikat bizonyíthatnák. Jó vásárlók a csehszlovákok, románok, de sokat vesznek a franciák is, főként olyanokat, amik a világháboru külföldi titkai voltak, a német császár és Ferenc József háborus levelezését, titkos fővezéri jelentéseket és a követek bizalmas irásait. Az angolok csak múzeumi értékű iratokat vásárolnak. Az amerikai nagy könyvkiadócégek megbízottai a pikantériák, családi botrányok, udvari szenzációk adatait gyűjtik össze, őket kevésbé érdekli a politika, hanem az, ami szórakoztató olvasmány lesz, szenzációs könyvanyag.

— **A vajdasági gyógyszerészek egyesületének közgyűlése.** Noviszadról jelentik: A vajdasági gyógyszerészek egyesülete november 21-ikén tartja évi közgyűlését az egészségügyi felügyelőség helyiségében. A közgyűlésen az egészségügyi minisztérium képviselőjében **Mirkovics Andrija** osztályfőnök, a beogradi gyógyszerész-kamara képviselőjében pedig **Jankovics Dusan** elnök jelenik meg. Jugovics Vladimir, a vajdasági gyógyszerészek egyesületének titkára, nagy elfoglaltsága miatt lemondott tisztségéről, helyére új titkár fognak választani.

— **Súlyos szerencsétlenség a báranjavári cukorgyárban.** Szomborból jelentik: A baranyavári cukorgyárban hétfőn délelőtt súlyos szerencsétlenség történt. **Hadzsics Milán** munkásnak, aki a répaszeletelő gépnél dolgozott, munkaközben balkarja a gép sajtolójába került, amely azt teljesen leszakította. Életveszélyes állapotban szállították be a kórházba.

— **Dvorák Mária zongorahangversenye.** Nagy érdeklődés előzi meg Dvorák Mária zongoraművész nő csütörtöki hangversenyét, amely a szezon legjelentősebb művészi eseményének ígérkezik. A nívós műsoru koncertet este fél kilenc órai kezdettel tartják meg a Nép-körben és arra a jegyek a Vig-féle könyvkereskedésben elővételben kaphatók.

— **Cipészdiács a táncmulatságon.** Noviszadról jelentik: Fehér Vilmos Eper-uccai vez. előjében vasárnap éjjel Platykov Jován cipészegéd ugyanannak a lánynak udvarolt, akibe Arsenovics Sándor mérsáros is szerelmes volt. A mérsáros ezért arculyágtá Platykovot, mire Platykov dikicsét rántott elő zsebéből és megszurta vetélytársát, akit karján sebesített meg súlyosabban. A cipészegédet letartóztatták, Arsenovicsot pedig a kórházba szállították.

— **A »Pillangó főhadnagy« sikere Szentán.** Szentánról jelentik: A »Pillangó főhadnagy« című operettet szombaton este harmadszor adták elő Szentán. A szereplőket a színháztermet zsufolásig megtöltő közönség melegen ünnepelte. Kelemenné kiforrott művészettel játszott. Minden ének- és táncszámot többször meg kellett ismételnie. A tapsból bőven kijutott a többi szereplőnek is: Benedek Andornak, Homolya Antalnak, Guelminó Bélának, Szegő Vilmának, Zapletán Fábriának és Krausz Józsefnek.

— **Eljegyzés.** Farkas József, eljegyezte Sposzta Ilonkát, Horgos. (Mindem külön értesítés helyett).

— **Szállási tolvajok.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék hétfőn tárgyalta Magyar Ferenc és felesége bűnügyét, akik Grossmann Adolf pasisevói szállásáról, ahol alkalmazásban voltak, négyezer dinár értékű lisztet loptak el. A bíróság a tolvaj házaspárt 2—2 havi fogházra ítélte.

— **Bonyodalom egy zsák komló körül.** Noviszadról jelentik: Pantelics Mika eserevici gazdálkodó huszonkét zsák komlót szállított Handstein Manó petrováci komlókereskedőnek, aki részére Krajsik Jankó és Kaut Ferenc raktárnokok vették át a komlót. A raktárnokok az átvétel után azt állították, hogy csak huszonhat zsákot kaptak, mire Pantelics fiaival a raktár-padlásra ment, ahol az eltűnt huszonhetedik zsákot meg is találta. Pantelics feljelentette a két raktárnokot, akiket a csendőrség letartóztatta. A noviszadi törvényszék vizsgálóbírája szabadlábra helyezte őket, de fenntartotta ellenük az eljárást.

— **Verekedő rendőrök.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék hétfőn tárgyalta Sándor Milán bácska-petrováci rendőrmester és Petreski Jan rendőr bűnügyét, akik 1923 március 24-ikén letartóztatták és a fogdában súlyosan összeverték Hlozsán György petrováci lakost. A bíróság Sándort és Petreskit nyolc-nyolchavi fogházra és 800—800 dinár pénzbüntetésre ítélte.

— **Leégett London legnagyobb színháza.** Londonból jelentik: London déli városnegyedének legnagyobb színháza, a Southend Theater vasárnap hajnalban leégett. Ez a színház egyike volt London legnagyobb színházainak. A tüzet egy eldobott cigarettavég okozta, amit a szombat esti előadás befejezése után dobott el valaki a széksorok közt húzódo gyulékony szőnyegre. A színház leégése következtében az anyagi kár százezer font.

— **A monopolizagatóság tolvaja.** Beogradból jelentik: A kruseváci rendőrség hétfőn elfogta Szimics Mladen napszámot, aki a monopolizagatóságtól 450.000 dinárt loptott és megszökött. Elfogatásakor a pénz nagyobb részét megtalálták nála. A rendőrség átadta Szimicsot az ügyészségnek.

— **Letartóztatták Garibaldi öccsét.** Párisból jelentik: Hétfőn huszonhat Katalán szeparatistát szállítottak Pantba, a kik ellen az ügyészség jogtalan fegyverviselés miatt emelt vádat. Garibaldi newyorki testvéröccsét, aki Cherbourgban partra szállott, a rendőrség szintén Párisba szállította.

— **Választások a ljubljani egyetemen.** Ljubljánból jelentik: A ljubljani egyetemen hétfőn folytak le a segélyegyleti választások. A legtöbb szavazatot a független demokraták kapták, akik az elnöki és egy titkári tisztséget töltenek be. A radikálisok az alelnöki tiszte, a szlovén néppártiak pedig egy titkári és egy pénztárosi tisztséget kaptak. A kommunisták csak egy tagot küldtek a segélyegylet választmányába.

— **Meghalt Dosztojevicski leánya.** Bécsből jelentik: A Bozen melletti Griesben tegnap meghalt Dosztojevicski ötvenkilencéves leánya, aki Drezdában született és évtizedekig Németországban élt. Az utóbbi időben gyomorbántalmakban szenvedett és egy déltiroli szanatóriumba került, ahol most meghalt.

— **18000 dináros zsebmetszés.** Noviszadról jelentik: Pavlica Milán noviszadi szürszabó vasárnap árut vitt eladásra a szabalyi vásárra, amelynek végeztével 18.000 dinár bevételét átadta a feleségének, aki azt a ridiküljében helyezte el. Amikor hétfőn hajnalban Noviszadra visszatértek, a pályaudvaron a nagy tolongásban valaki kinyitotta az asszony ridiküljét és ellopta a 18.000 dinárt. A rendőrség három embert gyanúsított a zsebmetszéssel, de szabadon kellett őket bocsájtani, mert alibit igazoltak. A nyomozás folyik.

— **Katonai kórházak házivéd-szentje.** Noviszadról jelentik: Vasárnap volt az összes jugoszláv kórházaknak házivéd-szent ünnepe, amelyet a petrovadinai katonai kórház is megünnepeelt.

— **Ir felkelők támadása egy corki laktanya ellen.** Londonból jelentik: Dublini jelentés szerint felfegyverzett ir felkelők vasárnap megtámadták a corki laktanyát. A felkelők és a katonaság közt heves harc fejlődött ki, amelynek során egy altiszt megölték. Az ir felkelők az utóbbi időben ismét fokozottabb tevékenységet fejtenek ki. Legutóbb három corki rendőrt ismeretlen tettesek megölték és most azt hiszik, hogy ezt a gyilkosságot is az ir felkelők követték el.

— **A világgazdasági konferencia előkészítő bizottságának ülése.** Genfből jelentik: A világgazdasági konferenciát előkészítő bizottság hétfőn délelőtt tízenegy órakor összehitt Genfben. A bizottság a világ minden tájáról számszámra kapja a memorandumokat, amelyek a világgazdasági helyzet megjavítására nézve foglalnak magukban javaslatokat.

— **Lemondott a kínai köztársaság elnöke.** Londonból jelentik: Pekingből érkezett távirat szerint **Wellington-Koo**, a kínai köztársaság elnöke, aki egyszersmind miniszterelnök és külügyminiszter is volt, lemondott. Távozásával megszűnik az az utolsó kapocs is, amely a kínai tartományokat legalább látszólag összekötötte. A **Westminster Gazette** értesülése szerint **Csang-Cso-Lin** fel akarja adni a harcot a kantoni csapatok ellen. **Csang-Cso-Lin** közölte **Csuang-Fang** sanghai főköormányzóval, hogy nem küld újabb csapatokat a déli Irontra. Így **Csuang-Fang** egyedül állja a harcot a kantoni csapatok ellen.

— **Fogorvosi rendeléseimet újból megkezdtem.** Dr. Blum, Szubotica, a gimnáziummal szemben. Női alkalmazottat felfogadok. 10498

— **Királysértésért három év.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék háromévi fogházra ítélte Miskovics Antal kamenicai földmivest, aki 1923-ban Paragon királysértést követett el.

— **Álhir Hindenburg lemondási szándékáról.** Berlinből jelentik: Egy hétfői lap azt a hírt közölte, hogy Hindenburg köztársasági elnök közeledő nyolcvanadik születésnapja alkalmával le akar mondani az elnöki méltóságról. Az újságírók illetékes helyre fordultak felvilágosításért, ahol kijelentették, hogy a hírből egy szó sem igaz. Hindenburg soha senki előtt olyan nyilatkozatot nem tett, amelyből arra lehetne következtetni, hogy meg akar válni az elnöki széktől és egészségi állapota is olyan jó, hogy nincs semmi oka a lemondásra.

— **Visszakapták agrárföldjelket a martonosi földművesek.** Szentáról jelentik: A legutóbbi agrárrevízió alkalmával nyolcvanhét martonosi földművestől elvették az agrárföldet. Radonics Jovan dr. képviselő intervenciójára az agrárreform minisztérium megemmesítette az agrárrevíziós bizottság erre vonatkozó határozatát és így a martonosi földművesek visszakapják földjeiket.

— **Lambrino Zizi pörét Carol trónörökös ellen novemberben tárgyalja a párisi törvényszék.** Párisból jelentik: A párisi polgári törvényszék novemberben fogja tárgyalni azt a pört, amelyet Carol volt román trónörökös ellen egykori morganatikusi felesége, Lambrino Zizi indított. Az asszony kéri a törvényszéket, hogy kötelezze a herceget Mircea nevű fia neveltetési költségének megfizetésére és arra, hogy a herceg ezt a tartásdíjat félveként előre letegye. Az asszony arra is kéri a bíróságot, hogy kötelezze annak a tanintézetnek vezetőjét, amelybe a fiát beíratta, arra, hogy gyermekét az intézet névsorába mint Hohenzollern Károllyal kötött törvényes házasságból származó gyermeket vezesse be.

— **Házhelyet kapnak a martonosi szegények.** Szentáról jelentik: A martonosi szegények néhány hónappal ezelőtt akciót indítottak az iránt, hogy a község adjon számukra olcsó áron telkeket házépítés céljára. A képviselőtestület most elhatározta, hogy teljesíti a szegények kérését és minden igényjogsultnak kétszáz négyszögöl területet adnak részletfizetésre.

— **Nyomatvány-kiállítás november hó 28-ikán a volt betegsegélyző helyiségeiben.**

— **Szétréptek a cirkuszi farkasok két ápolót.** Bécsből jelentik: Kremsben az ott működő Conrado-cirkuszban borzalmas katasztrófa történt. Két ápoló, nevezetesen Horand Ferenc és Maixner Károly, a farkasok ketrecét tisztogatta. A ketrecben négy szibériai és román farkas volt. A farkasokat különálló rácsos helyen helyezték el. Az egyik farkas, áttörve a rácsot, rárohant Horand ápolóra, megharapta, földrepeterte, erre a többi is yerszemet kapott és a másik ápolót támadták meg. Meg is harapták, de Maixnernek sikerült kimenekülnie. A négy farkas ezután a földön heverő ápolóra rohant és a szó szoros értelmében összetépték. A cirkusz igazgatója hatalmas korbáccsal rohant az üvöltő farkasok közé és erős csapásokkal sikerült azokat elkergetni a szerencsétlen ember mellől, aki ekkor már harminc sebből vérzett. Haldokolva vitték a kremsi kórházba.

— **Francia vádák a német rendőrség ellen.** Párisból jelentik: A félhivatalos Havas-ügynökség egyik közleményben panaszkodik a német birodalmi rendőrség passzív rezisztenciája miatt, amelyet a megszállott Rajna-tartományban gyakorol, valahányszor francia katonai egység ellen elkövetett merényletek tetteseit üldözni kellene. Így történt Neustadtban, ahol egy Krausz nevű német törzsurással megsebesített egy francia altisztet és háborítatlanul átmenekeftett a meg nem szállott területre. Most is ott tartózkodik, a francia rendőrség tudja is, hogy hol, de a német rendőrség mégsem tartóztatja le, noha a francia katonai hatóságoktól értesítést kapott. Gemersheimban ugyanilyen eljárást követ a német rendőrség, ahol a véres zavargások kinyomozása során tíz fontos tanu a megszállott területekről meg nem szállott területre menekült.

— **Rádió fogja közvetíteni a német birodalmi ülés beszédeit.** Berlinből jelentik: A Funkstunde vezetősége kérvénnyel fordult a birodalmi gyűléshez, hogy engedje meg az üléssteremben egy-néhány mikrofon felállítását, mert a vállalat a birodalmi gyűlésen elhangzó beszédeket közvetíteni kívánja a rádióelérhető állomásaira. Kétségtelen, hogy ez az újítás nagy befolyással lenne a parlamenti tárgyalások színvonalára, mert a felszólalók bizonyosan számolnának azzal a körülménnyel, hogy beszédeiket nemcsak a birodalmi gyűlési képviselők, hanem a nép milliói hallgatják.

— **Kabaréest a Nép körben.** Az iparosok betegsegélyző egyesülete javára vasárnap este kitűnően sikerült kabaré-előadást rendeztek a Nép kör színháztermében. A legjobb szubotica műkedvelők három pompás egyfelvonásost adtak elő: Fodor László »Katalin« című vígjátékát, egy Szenes Béla bohózatot, »Az alvó oroszlan«-t és »Pfeifférné & Co.« című Paufstein egyfelvonásost. Az ötletes darabokat Reiter Ilonka nagyszerű játéka vitte sikerre, aki különösen »Az alvó oroszlan«-ban brillírozott. A többi szereplők: Deutsch Janka, Suvajcsics Kajica, Gross Jolán, Weisz Ferenc, Kőszegi Pál és Boros Miklós egyformán kivették részüket a sikerből. Reiter Ilonka sanzonokat is adott elő pompás énektudással és nagy megértéssel. Weisz Ferenc kuplékat énekelt, Töke Baba szavalt, Blumenberg Magda és Turnauer V. táncszámokat adtak elő.

— **Felülvizsgálják a segédjegyzők képesítéseit.** Szentáról jelentik: A bácskai és a bánáti alispáni hivatal átiratot intézett a fősolgabirodáshoz, hogy a segédjegyzők iskolai végzettségéről és eddigi működésükről szóló iratokat három napon belül terjesszék be az alispáni hivatalhoz. A szentai járásban hét aljegyző közül hatét rendben találták, csupán egy aljegyzőnek nincs megfelelő képesítése.

— **Eitel Frigyes lemondatják a Johannita-rend nagymesteri állásáról.** Berlinből jelentik: Eitel Frigyes herceget valószínűleg fel fogják hívni, hogy önként mondjon le a Johannita-rend nagymesteri tisztéről. Válopöre óta ugyanis a rend tagjai között nagy ellenszenv mutatkozik iránta s arra hivatkoznak, hogy maga a herceg ismerte el a saját véttségét s így a törvényszék az ő hibájából bontotta fel a házasságot. A rend alkotmánya értelmében csak olyan nemes üthet lovaggá ebben a lovagrendben felveendő tagot, aki feddhetetlen és így erre a méltóságra Eitel Frigyes herceg méltatlannak bizonyult.

— **Szép és izléses nyomtatványokat láthat a nyomtatvány-kiállításon november 28-ikán.**

— **Műkedvelőelőadás Potiszkiszveti-Nikolán.** A potiszkiszvetinikolai katolikus kör műkedvelőgárdája nagy sikerrel adta elő vasárnap Gárdonyi Géza »A bor« című háromfelvonásos népszínművét. A szereplők közül kiténtek: Vukovics Katica kellemesen csengő hangjával, továbbá Gyapjas Mihály, Pesznyák Nándor, Lakatos Antal, Kéri Matyika, Süli Vicuska, Csonti Irénke, Csonti Ilonka, Tóth József, Süli Boriska, Horváth Pál, Csonti Ferenc, Csonti Imre, ifj. Medve József, Ruzsa Károly, Süli Matildka, Csonti Margitka, Selmei András, Süli Dénes. A kitűnő rendezésért Kéri Mihályt illeti dícséret.

— **Ádám szurkált a mecssetben.** Perából jelentik: A stambullihíres Haki mecssetben egy örült férfi meztelenre vetkőzött és hosszú késsel hadonászva az ájtatoskodó nép közé rohant. Mindenki menekült a mecssetből. Az örült súlyosan megsebesített egy papot. Rendőrök nyomultak be, de mivel nem bírták megfékezni a dühöngő ötltet, több lövéssel megölték.

— **Ki tud róla? Csantavírról jelentik:** Szokola Márton tizenhatéves csantaviri inasgyerek szülei kikászálól nyomtalanul eltűnt. Eltűnéséről jelentést tettek a csendőrségnek, amely megindította a nyomozást.

— **Eladják a perzsa sah koronaékszereit.** Teheránból jelentik: A kormány törvényjavaslatot terjesztett be, amelynek értelmében a perzsa sah tizenhárom millió angol font értékű koronaékszereit és birtokait el kell adni. A bevétel az újonnan alapítandó állami bank alapítójaként fogja képezni.

— **Három néger meglinceseltk Amerikában.** Mint Houstonból (Texas) jelentik, az egyik ottani majorban borzalmas büntényt követek el. Hét fehér ember, aki lóháton érkezett, meglinceselt egy néger és felgyújtotta a házát, amelyben egy másik néger feleségével együtt elrejtőzött. Mindketten a lángokba veszttek.

— **Tartakower dr. lett első a genti nemzetközi sakkversenyen.** Brüsszelből jelentik: A belga Gentben rendezett sakkversenyen Tartakower dr. nyerte el az első díjat 7 egységgel, második díjat Yates 5 és fél pont, III., IV., V. díjat Colle, Janovszki és Sir Thomas 4 és fél ponttal.

— **Egy hatvanéves öreg ember tévedésből leszart egy velencei orvost.** Milánóból jelentik: Giordano orvosprofesszort, Velence legismertebb orvosát szerdán este az uccán egy hatvan év körüli ismeretlen öreg ember több törzsürással súlyosan megsebezte. A tettest a járó-kelők azonnal lefogták és átadták a rendőrségnek. A rendőrségen aztán kiderült, hogy az öreg ember nem Giordano professzort akarta megölni, hanem a velencei szegényház igazgatóját, aki feltűnően hasonlít Giordanora és aki néhány nappal ezelőtt az öreg ember felvételi kérvényét visszautasította. Giordano állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— **A Szuboticaí Vivóklub e hó 30-ikán a Bárány-szálló összes helyiségeiben tartandó bálja fényes sikerének ígérkezik.** A meghívókat már kiküldték. A rendezőség kéri azokat, akik tévedésből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, hogy forduljanak a vivóklub vezetőségéhez Kr. Alekszandrova ul. 13. vagy telefon 436. Névre szóló jegyek kézbesítése a jövő héten kezdődik. Klubtagok és kaszinótagok részére a rendezőség nem küld külön meghívót.

BI-OXYNE 3 NAPIG FEHÉR FÜGAK FOGPOR, RENŐCS SZAPPAN

— **Letartóztattak tizenhét francia kommunistát.** Párisból jelentik: A Petit Parisien vierzoni jelentése szerint a bourgeois törvényszék intézkedésére tizenhét egyént fegyveres ellenállás miatt letartóztattak. Az illetők résztvettek azokban az összeütközésekben, amelyek vasárnap játszódtak le a kommunisták és a rendőrök között.

— **Minden kereskedő és iparos saját érdekében tekintse meg a nyomtatvány-kiállítást november 28-ikán.**

— **Németek építik a világ legnagyobb orgonáját.** Berlinből jelentik: Most építik a világ legnagyobb templomi orgonáját. A hatalmas hangszert a passauai székesegyház számára építik. Ennek az orgonának 200 regisztere és 16.000 sipja lesz és így méreteiben messze felül fog mulni minden eddig ismert orgonát.

— **Vasárnap lépett életbe a rádióállomások hullámhosszának új rendje.** Genfből jelentik: Az európai rádióállomások hullámhosszának új rendje november 14-én lépett életbe. A hullámhosszok elosztásának tervezetén a rádió világszövetség újabban a következő módosításokat végezte: Frankfurt 428.6, Hamburg 394.7, Lipcse 357.1, Boroszló 322.6, Königsberg 303 és Münster 241.9.

— **Winterry, a kiváló grafológus a közönség kívánságára pár napig Szomborban, aztán Szuboticaí fog tartózkodni.**

— **Kanadából repülőgépen csempészik be a magyarokat az Egyesült-Államokba.** Washingtonból jelentik: A bevándorlási hivatalhoz jelentés érkezett arról, hogy ma már repülőgépen is csempésznek be bevándorlókat Kanada felől az Egyesült-Államokba. A bevándorlási felügyelők megfigyeltek egy repülőgépet, amely Kanada felől jött és Detroit közelében leszállott. A repülőgép utasait igazoltatták, mielőtt tovább mehettek volna. Megállapították, hogy két magyar besurranót hozott. A repülőgép pilótája és a besurranókra várakozó automobil vezetője szintén magyar volt. Mind a négy embert letartóztatták és úgy az automobil, mint a repülőgépet elkobozták. A bevándorlási tisztviselők szerint a repülőgép többször tette már meg az utat Kanada és az Egyesült-Államok között. Mindannyiszor bevándorlókat hozott.

— **Az amerikai hadviseltek volt német katonákat látnak vendégül.** New-yorkból jelentik: Az ohioi hadviseltek szövetsége meghívott nyolcvannégy németbirodalmi hadviseltek, akik a német hadseregben harcolták végig a háborút. Az ünnepes összeülvetelen Hough tábornok fogja a megnyitó beszédet tartani, aki az ohio-csapatok főparancsnoka volt. Az amerikai hadviseltek szövetsége ezzel az ünneppel akarja a világ előtt behizonyítani, nemcsak tényleg fejeződött be a háború, hanem a lelkek háborúja is megszűnt az egykori ellenségekkel.

— **A »Hakoah« műsoros estje.** A »Hakoah« zsidó ifjusági kultur- és sport-egyesület december 4-én a Lloyd helyiségeiben özv. Hartmann Rafaelné védnöksége mellett gazdag műsorral egybekötött chanuka-táncestélyt rendez. Az estély legkimagaslóbb pontjai közé tartozik dr. Dohány ünnepi beszéde, a Hakoah művészgárdájának ókori zsidó történelmi jeleneteket bemutató élőképei, naptomimek és balett-számok. Az estély iránt máris óriási érdeklődés nyilvánul meg.

— **Tolvaj munkás.** Titelről jelentik: Kis Róza titeli vendéglősnének néhány nappal ezelőtt lakásáról eltűnt kétezer-hatszáz dinárja. A csendőrség a feljelentés alapján nyomozást indított és a gyanu Keszler Henrik munkásra terelődött, aki amikor megtudta, hogy a csendőrség keresi, megszökött. A csendőrség körözőlevelet adott ki ellene.

— **Bicikliszerencsétlenség következtében meghalt egy osztrák képviselő.** Innsbruckból jelentik: Niedrist keresz-tényszocialista nemzeti tanácsos ötven-négy éves korában meghalt. Niedrist néhány nap előtt leesett kerékpárjáról, belső sérüléseket és bélszakadást szenvedett, orvosi műtétet hajtottak rajta végre, de már semmi sem segített.

— **Véres szerelmi tragédia egy bécsi kávéházban.** Bécsből jelentik: Vasárnap hajnal felé egy fiatal pár állított be a Margarethen egy kávéházába. Át-mulatolt éjszaka után kávézni tértek be, de alig ültek aztalhoz, a férfi összekapott a nővel és a hangos civakodás azzal végződött, hogy a férfi kést rántott elő és mellbeszurta a leányt. Összefutott a kávéház személyzete, megfékezte a dühöngő embert és értesítette a mentőket. Rendőr is jött az utcáról, aki megállapította, hogy a gyilkos férfi Novarik István 24 éves segédmunkás, az áldozat pedig egy Richter Jozefa nevű varrónő. A mentők már nem segíthettek rajta, belső elvérzés megölte.

Kraljevbregei pezsgő a vezető márka!

— **Orvosi hírek.** Dr. Kovács Sz. Imre szülész, nőgyógyász-operateur, a budapesti I. sz. női klinika volt gyakornok-orvosa rendelését Zrinjski trg 2. alatt megkezdte. Rendel: d. e. 8-11, d. u. 3-5. Telefon 210.

— **Dr. Kemény Lajos orvos** rendelőjét Szuboticaí, Frankopanszka ulica 21. szám alatt megnyitotta. Rendel d. e. 8-10-ig, d. u. 2-6-ig. Telefon 691.

Rádióamatőrök!
Új költségme-takarítás!
 IGY „IKA“ kombinált áramátalakítóval bárki otthon táltheti fűtő- és anodacumulátorát a váltakozó áramu világítási veze ékről!
 Ára din. 895.—
 Beszerezhető:
ALTERNO
 MŰSZAKI VÁLLALATNÁL
 Kr. Petra 26. NOVISAD Telef. 414
 A legnagyobb rádiókészülék és alkatrészekr. 7842
 Vizonteladóknek nagy árengedmény!

KINTORNA

— És hogyan fesse meg portréját?
— Feltétlenül olajban. De azt kikötöm, hogy elsőrendű legyen az olaj.

*
A gazdag leány azt mondja az udvarlójának:

— Tibor, maga nem tud érdek nélkül szeretni.

— Miért ne tudnék — mondja a fiatalember — ha az érdekeim úgy kívánják?

*
A férj színházba készül a feleségével. Mikor meglátja a nagyon dekoltált asszonyt, így szól:

— Fiam, te is több gombot fordíthatnál a külsődre.

*
Egy kereskedő elvitte az anyósát az orvoshoz, aki megvizsgálta és így szól:

— Asszonyom, önnek csak nyugalom kell.

— De, doktor ur — szól az anyós — nézze csak meg a nyelvemet.

— Annak is — vágta rá a doktor.

*
A szobaleány elmegy a kölcsönkönyvtárba és haragosan mondja:

— Adjanak már egyszer valami jó könyvet is.

— De hiszen mi csak jó könyveket adunk.

— Hát akkor minek küldi a nagysága mindig vissza?

KÖZGAZDASÁG

Csak a tanács vezetheti a vajdasági városok kereskedelmi vállalatait

A belügyminiszter a kereskedelmi vállalatok önálló vezetésé ellen

Noviszadról jelentik: A belügyminiszter egy konkrét noviszadi ügyből kifolyólag érdekes elvi álláspontot foglalt el a város egyik vállalatának ügyében.

Noviszad város kiszélesített tanácsa még májusban elfogadta azt a szabályzatot, amelyet a szűkebb városi tanács a noviszadi városi légszuszgyárra vonatkozólag előterjesztett. A szabályzatot jóváhagyás céljából felküldötték a belügyminiszterhez, aki azokat több mélyreható változtatás eszközölése végett visszaküldötte a városnak.

A szabályzat szerint a noviszadi városi légszuszgyárat a közgyűlés saját kezéből választott igazgatóság vezeti. Az igazgatóságnak a mindenkor polgármester az elnöke és a városi műszaki tanácsos a helyettese. A város abból az elvből indul ki, hogy kereskedelmi vállalatokat nem vezethet a városi tanács, a melyet szabad működésében különböző törvények és rendeletek korlátoznak. A gyár adminisztrációját kizárólag üzleti alapon kell fektetni és ezért döntöttek úgy, hogy önálló igazgatóság intézze a gázgyár ügyeit.

A belügyminiszter ebben a kérdésben arra az elvi álláspontra helyezkedett, hogy a törvényhatóságokról szóló 1886. évi törvény 74. szakasza szerint a tanács vezeti és intézi a város összes gazdasági ügyeit, így tehát a városi légszuszgyárat is csak a tanács vezetheti, mert a Vajdaságban érvényben levő magyar törvények csakis kollegiális tanács-

rendszer szerint ismernek, amely szerint a tanács tagjai a polgármester elnöke alatt szavazatukkal döntenek az eléjük kerülő kérdésekben. Ezzel szemben — mondja a belügyminiszteri leirat — a Vajdaságban nem lehet a német példát alkalmazni és a noviszadi esetben német mintára »Gaskommission«-t létesíteni, mert Németországban nincs kollegiális tanácsrendszer, hanem »Bürgermeisterverfassung«, vagyis minden kérdésben a polgármester dönt és a tanácsnokok csak előadóként szerepelnek.

Noviszad városa legközelebbi kiszélesített tanácsülésén fog foglalkozni a belügyminiszter kívánságával és annak minden valószínűség szerint eleget is fog tenni, bár a városi tanács meg van győződve arról, hogy nem lesz képes a légszuszgyárat, mint kereskedelmi vállalatot megfelelően vezetni és máris foglalkozik azzal, hogy bérbeadja a gázgyárat. A bérletre máris akadt pályázó, az osztrák légszuszgyár részvénytársaság, amely a közelmúlt napokban bérbevette a pancsevői városi gázgyárat, amelyet azelőtt a pancsevői városi tanács vezetett s havonta tízezer dinárt fizetett rá.

A noviszadi gázgyár különben a legközelebbi hetekben ismét megindítja nyolc év óta szünetelő üzemét.

Egy ipari koncern kibérli, vagy megvásárolja a csehszlovák államvasutakat?
Prágából jelentik: Egy nagy bank- és ipari koncern ajánlatot tett a csehszlovák kormányának az államvasutak bérbevételére. A lapok azt írják, hogy a kérdéses koncern egyelőre csak tanulmányozza a tálajt, de az ajánlat a lehető legkomolyabb és azt a megoldást sem zárja ki, hogy az ajánlattevők esetleg hajlandók megvásárolni a csehszlovákiai vasutakat.

A gyálai dobrovoljácoktól elvették a földet. Gyáláról jelentik: Gyála 8400 hold földjéből 4500 holdat a határkiigazítás alkalmával Magyarországhoz csatoltak. Emiatt a gyálai agrár földigénylőket a szubotici Privredna Banka novakanizsai földbirtokából elégitették ki, míg a gyálai földnélküliek Horgoson a Kárász-birtokon kaptak földet. 1925-ben különböző okokból, de főképp azért, mert az ármentesítési díjakat és az adót nem fizették, az agrárrevíziós bizottság több telepet és dobrovoljácot megfosztott földjétől. A napokban a becserkei agrárhivataltól megérkezett a községhez a döntés, amely szerint az agrárrevíziós bizottság vizsgálata alapján százötven telepes elveszti földjét és nyolc dobrovoljác közül csak egynek hagyták meg parcelláját.

Szilva vagy kukorica? Szomborból jelentik: A szombori gazdasági érdekképviseletek, a Lloyd, a tőzsde, valamint a bácsmegyei mezőgazdasági egyesület értekezletet tartott aziránt, hogy az új kukorica-export idejére megfelelő számú vagon álljon rendelkezésére a szállítóknak, mert jelenleg az a helyzet, hogy főképp a szilvaexport miatt a gabonakereskedők nem tudnak vagonhoz jutni. Sérelmezik az érdekeltek azt is, hogy előfordult, amikor a vasutigazgatóság ad vagon a kukorica szállítására, a bevonított ár azonban oly soká vesztelgel az állomásokon, hogy közben megromlik, hogy azáltal súlyos károkat okoz a szállítóknak és a vevőknek. Ez a három gazdasági érdekeltség vasárnap értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy sürgős beadványt intéznek a közlekedésügyi minisztériumhoz, valamint az egyes vasutigazgatóságokhoz, a melyekben kérik, hogy az új kukorica-export idejére megfelelő számú vagonról gondoskodjanak és hassanak oda, hogy a szállítás fennakadás nélkül történjen. Beadványukban közlik azt is, hogy amennyiben ezt a kérést nem teljesíti a minisztérium, a vajdasági kukoricaexport, amely igen jelentékeny, teljesen csődbejut.

Nincs szebb tangó, mint az „Estrella”
Aki egyszer hallja, már dalolja,
kottájá kapható a

„BÁCSMEGYEI NAPLO”
zeneműosztályában Ara 12 dinár

SPORT

A noviszadi Achilles kerékpárversenye. Noviszadról jelentik: A noviszadi Achilles-klub vasárnapi kerékpárversenye a következő eredményekkel végződött: 40 km. országúti verseny: 1. Gerla Ferenc 1 óra 12 perc, 2. Kovács Sándor, 3. Fogarassi. 1000 méter sprint: 1. Zorád Emil, 2. Löwenfeld Dezső, 3. Katyanszki. 1000 méter női verseny: 1. Müller Regina, 2. Harty Kató, 3. Kovács Juci. 1000 méter ifjusági: 1. Kercsevics Milán, 2. Csányi Károly, 3. Winkler Géza. 1000 méteres hármascsapatverseny: 1. A) csapat (Zorád, Löwenfeld, Sloboda). 3000 méteres főverseny: 1. Gerla, 2. Hardy, 3. Abt. 6000 méteres ötös staféta: 1. A) csapat. 1000 m. kezdőknek: 1. Zsabljár, 2. Sloboda.

A NAK évi közgyűlése. Noviszadról jelentik: A noviszadi NAK vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartotta évi rendes közgyűlését, amelyen a jelentések meghallgatása után megalakította az új tisztikarát. Elnökké dr. Wild Vilmost, alelnökké Nagy Sándort, főtitkárrá Giadrossich Józsefet, titkárrá Sipos Jánost, sportkapitánnyá Alterov Milánt, atletikai vezetővé Barbarich Jánost, futballszakosztályvezetővé Lucianovics Gyulát, jegyzővé Parakker Józsefet, főpénztárnokká Götl Jakabot, ellenőrré Schmidt Károlyt, háznagyá Fischer Antalt, ügyésszé dr. Maros Károlyt választották meg. A választmány tagjai lettek: Alexi, Bertók, Fehér Pál, Gausz János, Holicska József, Chovar, Gausz Győző, Müller Gyula, Gumbinger Károly és Klem Károly.

ROTTERDAM:
DFC—Sparta (Rotterdam) 5:0.

BÉCS:
Vienna—WAC 7:1.
Rapid—Admira 6:2.
Wacker—Amateur 2:2

GRÁC:
Brigittenauer—Gráci AK 3:1.

BUDAPEST:
Hungária—Kispest 4:2 (4:0.)
Ferencváros—Attila 3:3 (3:0.)
Kossuth—Ujpest, 2:1 (2:0.)

TŐZSDE

Zürich, nov. 15. Zárlat: Beograd 9.15, Páris 17.30, London 25.15, Newyork 518.5, Brüsszel 72.175, Milánó 21.40, Berlin 123.15, Amsterdam 207.40, Bécs 73.15, Szófia 3.75, Prága 15.375, Varsó 57.5, Budapest 72 ötnyolcad, Bukarest 2.85.

Beograd, nov. 15. Zárlat: Páris 190, London 275.05, Newyork 56.63, Milánó 236.50, Amsterdam 22.73, Berlin 19.48, Bécs 7.99, Prága 168.10, Budapest 796.50, Zürich 10.94.25.

Zágreb, nov. 15. Zárlat: Páris 190.25—192.25, London 271.60—275.40, Newyork 56.53—56.73, Zürich 1092.75—1095.70, Trieszt 233.32—235.33, Amszterdam 22.09—22.27, Berlin 1346.50—1349.50, Bécs 797—800, Prága 167.50—168.50, Budapest 793.5—796.5.

Szentai gabonaárak, nov. 15. A hétfői piacon a következő árak szerepeltek: Buza 282.50—285 dinár. Ó tengeri 160—165 dinár. Új tengeri prompt szállításra 125—127.50 dinár. Tavaszai szállításra 135 dinár ab hajó. Takarmányárpa 130—135 dinár. Sörárpa 145—147.50 dinár. Zab 130—132.50 dinár. Muharmag 135—140 din. Heremag 2420—2440 dinár. Köles 145—147.50 dinár. Ó bab 125—130 dinár. Új bab 155—160 dinár. Rozs 180—185 dinár. Irányzat: amerikai jelentésre lanya. Kinálat: közepes. Kereslet: csekély.

Noviszadi terménytőzsde, nov. 15. Tengeri 5 vagon szerémi új 122.50—126 dinár, 5 vagon szerémi új garantált minőségű 131 dinár, 2 vagon szerémi új, garantált 135 dinár, egy vagon szerémi szárított 152.50 dinár, 4 vagon bánáti régi 173 dinár, 5 vagon bánáti decem-berre 125 dinár, 1 vagon kölesmag sze-

Ez Bayer eredeti csomagolása
Aspirin
tablettáinak

Figyeljünk a kék-fehér-piros védjegyre!

rémi 165 dinár, liszt 1 vagon kettes bácskai 405 dinár, egy vagon hetes szerémi 200 dinár. Irányzat: változatlan. Forgalm: 26 vagon.

Budapesti gabonatőzsde, nov. 15. A határidőpiacon az amerikai alacsony jegyzésekre való tekintettel az irányzat lanya. A márciusi és májusi buza 3—4000 koronával olcsóbbodott. Hivatalos ármegállapítások ezer koronában: Buza novemberre 395, zárlat 395—396, márciusra 422—424, zárlat 424—424.5, májusra 422—425, zárlat 424—425, rozs márciusra 329—333, zárlat 332—333. A készárupiacon is érezhető volt a tengerentuli gabonapiacok ellanyhulása. Hivatalos árfolyamok ezer koronában: Buza 380—410, rozs 297.5—305, árpa 250—270, sörárpa 320—370, köles 190—200, tengeri 265—270, zab 222.5—240, repce 565—570, korpa 167.5—170, lucernamag 27—31, lóheremag 26—28, új tengeri 192.5—197.5.

Budapesti állatvásár, nov. 15. A vágómarhavasárra 482 vágómarhát hajtottak fel. Árak kilogramonként: ökör, legjobb minőségű 12—14, közepes 8—11.5, gyenge 6—8, bika legjobb 10.5—14, közepes 8—10, gyenge 5—7.5, tehén 11—13.5, közepes 8—10.5, gyenge 5.5—7.5, kicsontozni való marha 3—5.5, növevénydékmarha 5—11. Irányzat vontatott. A sertésvásárra 3500 sertést hajtottak fel. Árak kilogramonként élősúlyban: köny-

Newyorki gabonatőzsde, nov. 15. Buza, őszi vörös 148.25, őszi kemény 150.25, Tengeri 82.255. Liszt 700—735. Irányzat búzánál és rozsnál gyenge, tengerinél tartott.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)
Szerda, november 17

Bécs (531): 16.15: Koncert. 20.05: Schubert-est, bezárólag könnyű muzika.

Milánó (320): 16.30: Kvintett. 20.45: Operettelőadás.

Zágreb (350): 19.45: Francia nyelvkurzus. 20: Áriaest. 21.30: Hírek, devizakurzusok, időjárás.

Lipce (357): 8.30: Orgonakoncert. 12: Hangverseny. 20: Bruckner nagy miséje F.-moll (3. sz.)

A világ legtökéletesebb hangszórója
„Brown”
Nagy „Brown” Din. 2.050.—
Középső „Brown” Din. 1.350.—
KONRATH D. D. SUBOTICA

London (361.4): 14: Hangverseny. 19: Táncczene. 21.20: »Tannhäuser«. 22.30: Koncert.

Róma (425): 17.15: Jazzband. 20.45: Az »U. R. J.« hangversenye.

Budapest (560): 9.30, 12 és 15: Hírek, közgazdaság. 16: Mesék. 17.02: Ci-gányzene. 19: Operaelőadás.

TÖLGYFA KOMLÓOSZLOPOK

legolcsóbban minden hosszúságban és vastagságban kapható

Erdőipari Társaságnál, Stari-Futog

NYILT-TÉR

Alulírott megvettem Kulán Nedelyko Legyenác vendéglőjét. Kérem tehát a névtani hitelezőket, hogy nálam 8 napon belül jnlentsék be követelésüket, mert a későbbi jelentkezőket nem veszem figyelembe.

Kula, 1926. november 15.

Emil Küner, vendéglős.

10529

MEGNYILT
a Vojvodina
legszebb és legmodernebb
fűszer- és csemegeüzlete
SUGÁR MANÓ SUBOTICA
FELTÜNŐ OLCSÓ ÁRAK!

8509

Üzletáthelyezés folytán
CIPÓIMET
minden elfogadható árban kiárusítom
KLEIN ortopéd cipész
Barátok temploma során
FRA JEŠE TRG 6.

7913

Weitzenfeld és Társa
Subotica

Detailüzlet: Városi bérpalota. — Telefon 192.
Engros: Wilsonova ul. 7. — Telefon 190.

ZSÁK
ZSINEG
PONYVA

PONYVA KÖLCSÖNZÉS.

Kárpitos kellékek mint: butorszövet, matrácgradlik, afrik, lószőr, pehelytolipótló, önműködő roletta rudak, linoleum, szőnyeg, lóporécok, gyapjú és utítakarók.

LEGOLCSÓBB ÁRAK!

Timárok!

Azonnal szállítok a legolcsóbb áron és a legjobb minőségben **fenyőcsert, gubacsot** különböző **extraktokat** és **halzsírokat, degaszt, valóniát** és más **bőrszerző anyagokat**, valamint **bőrszerszám árukat.**

KÉRJENEK ÁRAJÁNLATOT!

Birn Jenő Ada (Bácska)

10419

Vilim Klein i drug

S O M B O R

ajánl csakis nagyban kereskedőknek és kötőmestereknek:

saját gyártmányu gyermek-, női- és férfimellényeket, harisnyát, lábszárvédőt stb. Továbbá gyapjukban: Imperial (Lilabund), összes Csillagpamutok, (Sternwolle) u. m. Blaugelbestern, Grünweissstern, Rothweissstern, Braunstern, Gelbstern stb.

Kötőmestereknek: az összes fajta Zephirfonalak és kabátfonalakat, továbbá géptűk, kefék stb.

Személyes látogatást ajánlunk.

10420

Alkalmi gépvétel!

34 HP „Körting“ szivógázmotortelep garantált üzemképes karban

8 HP „Kemna“ új gőzmagánjáró

20 HP „Titán“ szivógázmagánjáró

12 HP „Kör. ng“ új kis motoreke

10 HP új „Climax“ féldiesel nyersolajlokomobil

6 HP új „R“ benzinlokomobil

26 golyóscsapágyas „Primus“ kettős tisztító, osztályozóhengeres, verőléces cséplőgép rendkívül olcsón, alkalmi árban kaphatók.

Valamennyi gép Novisadon tárol

Árajánlattal és felvilágosítással szolgál

Findeisen i Drug Novisad

10485

Lignose

Vadászfegyverek,
pisztolyok, eredeti füstnélküli vadászöltények,
vadász hűvelyek,
pisztoly munició

Vezérképviselőt és gyári lerakat:

PIRA D. D.

Zagreb

Račkova ul. 7/d 9765

VULKÁN

cserépkályhák

Valódi cseh samottégla-, por- és meteorikályha, bélés legolcsóbb áron kaphatók

Átrakások, javítások, samottozások, jutányos áron készülnek

TAKÁCS MIHÁLY

kályhás Subotica
Pašičeva ulica 2.
(Edény piac) 10115

10115

Uj! Megnyilt! Uj!

Mávro Bányai

Subotica

városházépület (Láng cipőkereskedés mellett)

női kalapkellékek és kézimunkaüzlete.

Weider-féle stumpfok, kalap szallagok, Silcina és Velour kalapbársonyok. Gobelinek, előhuzott festett Smyrnák, kézimunkához szükséges összes anyagok rövidáru cikkek.

Amidőn legnagyobb gonddal válogattam össze áruraktáramat, ügyeltem arra is, hogy áraim olcsósága a külföldi versenyt is kiszorítsa.

Saját érdekében keresse fel az üzletemet.

BÉLIPAR R. T.

D. D. ZA IZRADU CREVA
SUBOTICA

SZÁRAZBÉL LEGOLCSÓBBAN KAPHATÓ

8592

Tüzfifa

I-a gyertyán, cser, kőris, tölgyhasáb keverve

36 dinár

I-a bükkhasáb 38 D.

apritva és házhoz szállítva. Pontos mérés

Vujković J. és Társa fatelepén, Jukićeva 41. Telefon 669.

Tüzfifa vagonkételekben olcsó napi áron.

Gabonakereskedő
fiatal, 27 éves, beográdi izraelita, szakember a gabonakivitel összes munkában, tisztviselői állást keres mint átvéző, bevásárló stb. Jelenleg is nagyobb beográdi cég tisztviselője, beszél szerbül és németül. — Ajánlatokat: „Cetresidehändler 111“ jelölés alatt a Jugoszlavensko Rudolf Mosse d. d. Beograd Terazije 25 címre kér.

CITROM

GLASZ
MARONI
DATOLYA
füge, jánoskenyér, aszalt szilva
GESZTENYE
kereskedők és árusok részére a legolcsóbb napi áron szerezhető be
GEIZLER KÁROLY
cégnél, Subotica 10350

JELLINEKIDRUG
SUBOTICA
Paja Kujundžićeva ul. 4.

Asztalosok, faiparosok figyelmébe! 10430
Mielőtt fagegnunkáló gépeket vásárol, tekintse meg legmodernebb Leipzig-i gépeinket, vagy kérjen ajánlatot.
Olcsó árak, költvező fizetést feltételek.

Tessék csak a legjobb

szőlőoltvány és gyümölcsfaoltvány
ültetvényeket vásárolni mérsékelt áron.
Kérjen díjmentes árjegyzéket!

M. Djordjević
lozár - szőlőoltványtelepe
NOVISAD
Postafiók 133. (Bácska)
(Lorakat: Kisačka ul. 10 b.)

TÜZIFA
KOKSZ SZÉN
FASZÉN
garantált elsőrendű minőség kicsinyben és nagyban
Pontos mérés.
A legkisebb mennyiséget is házhoz szállítom

Ilgen Károly
Sokolska (völ Gombkötő) ul. 17.
Mész és cement
I-a minőség általános raktáron

„KATZKI“
TÜZHELYEK
folytatózó
IR-KÁLYHÁK
felülmuhatatlanok
Kérjen árjegyzéket!
KATZKI, ZEMUN
Telefon: 169. 10413

Az egészségügyi minisztérium által engedélyezett drogéria
nagy forgalommal, Beograd közelében
eladó.

Esetleg társulnék is. Felvilágosítással szolgál a „Publicitas“ A. D. Beograd, Pozorišna 2. szám.

Alkalmi vétel
Más vállalkozás miatt olcsón eladó:
1 nehéz esztergapad, egy vas gyalugép, 2 nagy furógép és egy nagy hengergép.
Novisad, Póstaíók 22.

Leopold Fürst Subotica
cipézkellékek üzlete
valamint WINKLE-kaptafagyári és R-Toplicei fasarok gyári képviselői irodája és lerakata, jelenleg VI. Sienkiewićeva (Gréci) ul. 11. szám. — Telefon 3-74 szám.

Szabó! **VATTA** Paplan!
eredeti gyári áron kapható
S. KRAMER, SUBOTICA
Nagyban! Trumbićeva ul. 11. Kicsinyben! 10046

Előnyomatott kézimunkákat előfestett gobelineket sablónokat
teljes előnyomdaberendezéseket
legolcsóbb áron, gyorsan és pontosan szállítunk
Árjegyzéket kívánatra díjtalanul küldünk!
Kézimunka és Sablónipar
Budapest, VI., Dob-ucca 30 9703

„DAMA“
FEHÉRNEMŰSZALÓN

A legújabb szabásu ingbugyik, hálógépek, kombinék, hozott vagy saját anyagból tűzaurral. Himzések, azonkívül ágyneműek, asztalneműek, stb.

Tolstojeva (Ódor) ulica 21.

Üzletáthelyezés.
RUDICS UCCAI
cipészüzletemet
Ciril Metod trg
(Lifka mozi mellé) helyeztem át. Kérem a n. é. közönség további szíves pártfogását. Tisztelettel
UNGER SOMA cipész
Saját készítésű cipők nagy raktára. 10143

Nagyban! Kicsinyben!
Esőköpenyek
Gyermekgallérok
óriási választékban, az előrehaladott idény miatt mélyen leszállított áron
Makso Salgo Filijale
(előbb Gombos Lajos) cégnél
Sombor
Wilson-tér. (Sloboda-szállóval szemben) 10221

KELO
LIKÖR COGNAC
Az egészséges ital!

Főmolnár
18 évig mint üzemvezető főmolnár egy elsőrangú magyarországi 10 vagonos malmalomban volt kitűnő bizonyítványokkal és jó referenciákkal rendelkezik, állást keres. Szíves meghívást kér:
Holzapfel Károly
Osijek III. Első Osijek Hengermalom

Szászhalombatta (Magyarország)
községben egy családi ház és 17 hold föld eladó esetleg elcserélném jugoszláviai földért. Djordje Milovanović, UZDIN (Bánát) 0535

Üzletvezetőt keres
a City Bazar
Beograd, Terazije 7.
aki szerbül, magyarul és németül beszél, akire a pénztárkezelés teljesen rábízható, 20-30.000 dinár kaucióval és megfelelő referenciákkal. 10519

Jóforgalmu
1876. évben alapított
vas- és fűszerüzlet
kedvező fizetési feltételek mellett
eladó
Cím a kiadóhivatalban 08913

Szücs- és szőrmeműk
a legszebb kivitelben és legolcsóbban
Kopilovics szücsnél
Subotica, B. Sudarević ul. 2

Biztos existencia
Társ kerestetik kisebb tőkével monopol vállalatba. A tőke biztosítva van.
Novisad, postafiók 22. 104-7

Veszek
LIBAZSIRT
minden mennyiségben 30 dinárt kg-ként
BERGER SÁNDOR
NOVISAD, Ustavka ul. 3 10439

Beck Jenő

Szövött és kötöttáru gyár készítményei általánosan elismertek és a legjobbak

Pašićeva ulica 8
Gőzfürdő mellett

Mi az Ultraphon?

Ultraphon a legújabb technikai vívmányok alapján készült beszélőgép, amely minden eddig létező beszélőgépet annyira felülmúl, hogy általa a hang művészi visszaadásának eddig soha, sehol sem tapasztalt tökéletességét lehet elérni.
Hallgassa meg az **Ultraphont** és hasonlítsa össze bármely beszélőgéppel és Ön csak az **Ultraphont** fogja választani. A „Ultraphon“ a legkomolyabban veendő hangszer, természetű hangvisszaadással és **utólérhetetlen** erősséggel.

Bemutatás és eladás
Popper István Novisad
Jevrejska-ucca 15 2369

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a raktáron levő áruim minden elfogadható áron kiárúsítom **Miško Pančić Subotica, Fő-tér (Radic-ház)**

KORZO MOZI

Vasárnap utoljára a nagyszerű Conrad Veidt, Elisabeth Bergner attrakció

Florencl hegedős

Hétfo—szerda HOOT GIBSON az ellenállhatatlan lovas honviván és csodaparipája

ARANYKIRÁLY

felléptével a legmerészebb kalandor attrakció

Pokollosas

A film főbb attrakciói: Szelidített vadlovak és hivályok Löverseny a legnagyobb amerikai sportpályán. Versenyfutás életre-halálra.

LIFKA MOZI

Vasárnap utoljára Puskin remekműve Bánky Vilma, Rudo Valentinotomboló sikert aratót nidosága

FEKETE SAS.

Hétfo—szerda **Atalanta tengeralattjáró** (Ágyuk tüzeben) Az afrikai partok közelében cirkáló tengerialattjáró véres ütközete egy kémkedési szerelmi történet keretében.

Főszereplő: Suzy Vernon

Jön a világ legszebb filmje a Nordisk filmgyár jubileumi pályadíjat nyert attrakciója a **Maharadzsza gyöngye**, Gunnar Tolnass diadalmas indiai szerelmi regénye 9 felvonásban

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbolygított jelölg leveleket továbbítunk. Kérdezőkérdezőkhez válaszbélyeg mellékelendő.

Legelőcsőben vásárol kész férfi-, női- és gyermekruhákat Földes Samu újonnan berendezett ruhaárúházában. Gyümölcsdiac, Rudics utca, Divatos férfiöltöny 500 din., férfi raglán 600—700, fiu télikabát 475, lánykabát 350, női raglán 550, gummi köpeny 250, szövetgumi 450, bőrkabát 850, szőrmebéllel 975, divatnadrág 225, munkaköpeny 145 és öltöny 165. Vidékre utánvétellel, meg nem felelés esetén a pénzt visszaküldöm. — Saját érdekében ügyvelien a címre. Földes Samu ruhaárúháza. Külön osztály mérték utáni rendelésre. 5905

Kukoricagöré jó állapotban olcsón eladó. Suda-rević ulica 40. 10445

Modern hálószoba, zongora és bicikli Vilsonova 22. alatt eladó. 10180

Hálószoba, konyhabutor és gyepapad eladó. Cim: Mandl, Ferrum-telep. 10465

Zmai Jovina ulica és az Ivan Antunović ulica sarkán egy fabódé sürgősen eladó. 10480

Jókarban lévő takaréktűzhely jutányos árban eladó. Pašičeva ul. 2, Edénvpiac, Takács 10098

Butorozott utcai szoba az Aleksandrova ulicán 1—2 fiatalember részére azonnal kiadó. Könyvtárvány, plüssakaró eladó. Cim a kiadóban. 10525

Cementárugvár berendezés eladó. Ugyanott december 15-iki belépésre egy szakornok felvétetik. Glied Bernát Subotica. 10543

ZENEMŰVEREK

Vig Zsigmond Sándor
zenemű és könyvkereskedésében
Subotica

Olesó árak! Ingyen árjegyzék!

Narodni Bioskop

Még csak 2 napig! Kedden és szerdán!
Pompéji végnapjai II. része

mely sokkal izgalmasabb, lebilincselőbb! Hatalmas márványpaloták óriási épülettömbök zúzódnak össze, emberek ezrei lesznek az iszonyatos halál martalékává, apát fia, testvért testvér gazdál istenítélet a Vezuv tűzhányó kitörése, mely maga alá temette 2000 évvel ezelőtt a rómaiak legszebb városát Pompéj-t. Mind e borzalmak hű tükre adják e monumentális film II. része.

KORDA, VÁRKONYI és LIGNORO remek alakításában

Jön!
MARKO
Az akrobaták királya! A legizgalmasabb filmjében!
A santilos fenevadakban

Eladó téli almák Jonathán, Aranvparnien, Sz. szercsika, Sárga bellefleur, Kapható Šefčićnél, Save Tekelije 8. 10451

Vilsonova 22. alatti ház szabadkéből eladó. Egy új hálószoba és zongora eladó. 10541

Veszek használt írógépeket, Ajánlatokat kérek: Bajazett Sándor sečera na Beli-Manastir. 10521

Eladó szívó-nyomószivattyú, Kerestetik 50—100 literes füstesőves álló kazán. Novisad, Madiarska ul. 5. 10523

Jókarban lévő asztalos-szerszám, öt enyvezőbak, eladó. II., Petrova ul. 27 Subotica. 10513

KÜLÖNFÉLE

Új virágüzlet, Kain Latosné, Városháza, naponta friss élővirág, menvaszszonvi és koszoruslányi csokrok, virágkosarak, koszoruk, délszaki és cseresznyenövények, magas és bokor rózsák, díszcseriék, Kert rendezés, Kertészeti telep Pašički put, Villanvtelep mellett. 10235

Disznóvágást, husfűstölést elvállal Horváth Imre hentes, VI., Madiarska ul. 19 10373

Bádogból raiz vagy minta szerint géppel szépen és olcsón készít tömegcikket. »Bádogáru« Pallas reklám. 10406

A legjobb minőségű fából szállít 550 dinárért kocsi-kerekeket bárhová, speediteurkerekereket 650 dinárért, Jó munkáért szavatolok, Ili, Tallosi József bogárn, Bezdán. 10435

I. kör Poštanska ul. 5. szám alatt egy üzlet lakással együtt kiadó.

Apollo Novisad

November 16—17.

A Maharadzsza gyöngye

9 felvonásban

A főszerepben:

Karina Bell és Gunar Tolnäs

Német tanítónő lakásért órákat adna, Ajánlatokat »Gyors« jellegre a kiadóba kér. 10542

Különbeíratu butorozott szoba férfi részére azonnalra kiadó, Cim a kiadóban. 10530

Cserébe adná német család polgárista leányát ki-zárólag Suboticára, Valentin Bernhardt pékmes-ter Bački-Brestovac.

Palicson egvike a legszebb villáknak butorozva egész évre kiadó, Villamoshoz, vasúthoz nagyon közel, Cim a kiadóhivatalban. 10537

Első horvát koncesszionált házasságközvetítőiroda »Glück« Zagreb, Ilica 7-ik szám, ajánlja diszkrét több mint 25 év óta fenálló házasságközvetítőirodáját itt és törvényes uton Amerikában, Az utazási költségek biztosítva, Válaszra 5 dinár bélyeg mellékelendő. 10518

Széken butorozott szoba a beltéren két urnak kiadó, Cim: Cara Lazara ul. 8. szám. 10425

Elhelyezőirodából ajánlok elsőrendű francia szakkészt, nagyobb kaucióval szobaasszonyt, főpincért, kasszírót, Ajánlatokat Lang agentura Subotica, Pašičeva 3. I. 10539

Elvesztett Albe Vuković Diurđim 213. sz. alatt kiállított fegyvertartási engedély, Megtaláló adja le a rendőrségen. 10461

Keresek 1 darab üzletaitót redőnyvel 250 cm. magas, 140 cm. széles, 3 darab régi nagy vasablakot, Ugyanott eladók keramitlapok, színes cementlapok, fafence falburkolatok, samottégla és samottpor, régi Meteorokálvha, Érdeklődni Pašičeva ul. 10, Házmeztárnél. 10483

Azonnal kiadó a beltéren két szoba irodának, esetleg lakásnak konyha és mellékhelyiségek nélkül, Cim a kiadóban. 10482

Szerb, német, magyar órákat adok, Hegedűsné tanítónő, Frankopanska ul. 43. sz. 10205

1/4 millióval 1 milliót!

Írásbeli ajánlatokat:
VIG LAJOS, SENTA
cimre kérek. 10546

HÁZASSÁG

Házasságot legiobb családoknál diszkrétén elintézek Megbízást elfogad »Doktorné« Szubotica, Ujcim: Pašičeva 3. 9072

Mélyik vasutas, esetleg özvegy ember lenne hajlandó nőülni? Csakis topoljai vagy helybeli ajánlatát »Őszi rózsá« jellegre a kiadóba kérem. 10528

LEVELEZÉS

Leveleznék egvelőre szórakozás céljából intelligens, szellemes, komoly urileánvokkal. Leveleket »Falusi 24« jellegre a kiadó továbbít. 10444

Mélyik uriember levelezne fiatalleánnyal? Cime: Jalovscki Leontine, Zabalj (Bačka). 10535

FOGLALKOZÁS

Pénzbeszedői vagy ehhez hasonló állást keres kaucióval is rendelkező egvén. Cim: Márványipar. 10448

Soffőr jó bizonyítvánnyal rendelkező, állást keres luxus teherautó vezető-séhez. Cim a noviszadi kiadóban. 10489

Fiatall fiúszekerkeskedő-szégéd, ki a rövidáruszak-mában is jártas, azonnal felvétetik, Több nyelvet beszélők előnyben részesülnek, Treuer Ferenc Temerin. 10089

Fogorvosi rendeléseimet újból megkezdztem, Dr. Blum, Szubotica, a gimnázium szemben, Női alnáziummal szemben, Női alkalmazozottat felfogadok. 10538

Flatalember gabonaüzletben vagy malomban raktárnoki állást keres. Cim a kiadóban. 10531

Szerb hivatalnoksalád 2 leány vagy fiudíakot teljes ellátásra és magántanítás-ra elvállal a központban, Cim a kiadóban. 10514

Elmenne gazdaságba 56 éves róm, kath. nyugdíjas tanító ispánnak vagy gazdának Végzett földmives-iszkolai kurzust, vezetett gazdasági iskolát s mint ilyen önállóan gazdálkodott, Beszél magyarul, tótul és eléggé szerbül. — Megkeresések e lap kiadóhivatalába »Jó kertész« cimre küldendők. 10515

Nemokleveles gyógyszerészségét vagy gyakoronokot, ki már önállóan dolgozik, nyelvismerettel felveszek, Ajánlatokat Milan Ivković gyógyszerész, Vel.-Kikinda kér. 10532

Fiatall kéményseprőszégéd állást keres azonnali belépésre. Cim: Fazekas István, Horgoš 139. 10512

VÉTEL-ELADÁS

Jóforgalmu péküzlet bánáti nagy községben ház-zal egvütt eladó, Cim a kiadóhivatalban. 9957

Új zongorák raktára Somborban, Bécsi és berlini gyártmányu zongorák állandó nagy választékban vannak, Bármilyen javítások olcsón és szakszérien lesznek elkészítve, Harkai Ferenc zongorakészítő, Sontai ut 2. 10222

Nág, 5 tonnás, maIdnem új autó eladó, Mesešan, Novisad. 10166

Új, szabadalmazott tömegcikk gyártásához kis tőkével társ kerestetik, A kész cikk megtekinthető Molnár Károly tanárnál Bačka-Palánkán. 10306

Hallottad? Mesés szép női prémbundák érkeztek Eisler Izsó konfekció üzletébe és olyan olcsón lehet ott vásárolni leány és fiukabátokat is, Legelőcsőben csak Eislernél vásárolhatunk! Barátok temploma során. 10234

10 láncc föld Palicson tanvával és 6 láncc a napkeleti ugarakban kiadó, Érdeklődni lehet: I. kör, Vilsonova ul. 28. — Ugyanott pincehelyiség és nagy udvarhelyiség kiadó. 9945

Tisztelettel közöljük az áramfogyasztókkal, hogy

nagy tétel különféle luszterunk érkezett

amelyeket rendkívül előnyös áron hozunk forgalomba. Felkérjük továbbá az áramfogyasztókat, hogy

villanyégő szükségletüket

városi irodánkban sziveskedjenek beszerezni, ahol azokat eredeti gyári áron árusítjuk.

Subotička Električna Željeznica i Osvetljenje D. D.
világítási és üzemosztálya
Subotica, Kostina ulica 1. — Telefon 508.